

INDSIGELSE

mod

Forslag om fredning af Veddinge Bakker og Skamlebæksletten
fremsat af Odsherred Kommune og Danmarks Naturfredningsforening

Indgivet af Foreningen

Fællesskabet for Veddinge Bakker

November 2021

Indholdsfortegnelse

Indledning

Resume

Foreningens påstand

Indsigelsens hovedpunkter

Fredningsforslagets formål

Landskabet og naturen

- Fredning opnås ligeså godt eller bedre ved andre foranstaltninger
- Afgræsning som plejeform afvikles
- Natur og landskabs udfordringer
- Foreningen – Fællesskabet for Veddinge Bakker beskytter landskabet og naturen

Adgang til landskab og natur

- Tilblivelsen af påtænkte stisystem er tilfældig
- Stisystem i modstrid med hensynet til levesteder, biodiversitet og privatlivets fred
- De egentlige motiver – Geopark turisme fremmet med statens midler

Økonomiske konsekvenser

- Erstatningsberegning mangelfuld
- Fredningsbudgetter udestår
- Nytteværdi og proportionalitets princippet ikke påvist

Indholdsfortegnelse

Andre væsentlige forhold

- Habilitetsudfordringer - herunder tidligere ledere i Naturteam
- Byrådet vildledt lige inden afgørende afstemning
- Manglende oplysningsgrundlag for afgørende beslutning og afstemning i byrådet
- Manglende selektiv partshøring
- Kommunikation og forskelsbehandling
- DN foreslår scenarie 1, forvaltningen indstiller scenarie 3

Individuelle forhold og ønsker

Besigtigelser

Alternative løsninger

- Udvidelse af landskabsfredningen af 1965
- Alternativt stisystem
- Stierne langs vejene – Indblik uden indtrængen

Bilag

- Tidsmæssigt perspektiv på Natur og landbrugsudviklingen
- Ændringer til fredningsbestemmelser
- Udokumenterede udsagn
- Uklare og manglende definitioner
- Afklarende spørgsmål
- Stisystem ændringer

INDLEDNING

Indledning

Denne indsigelse er udarbejdet af foreningen - Fællesskabet for Veddinge Bakker, der består af lodsejere, der repræsenterer størstedelen af det område, der påtænkes fredet, og dermed kan blive berørt af Fredningsforslaget:

Fredningsforslag i Odsherred kommune – Veddinge Bakker og Skamlebæksletten, udarbejdet af Dansk Naturfredningsforening og Odsherred kommune, juni 2021.

Foreningen vil arbejde for, et positivt og konstruktivt samarbejde med de involverede parter om alle forhold, hvor vi har mulighed for at bidrage.

RESUME

Resume

Fællesskabet for Veddinge Bakker har argumenteret for, at fredningsforslaget skal afvises af fredningsnævnet.

Fællesskabet for Veddinge Bakker foreslår som alternativ, at den eksisterende landskabsfredning fra 1965 bliver udvidet til at omfatte Skamlebæksletten og Bollinge Bakke, samt at det af foreningen udarbejdede stisystem vedtages.

Argumenterne for at afvise fredningsforslaget som det foreligger, er mange og konkrete.

Fredningsforslagets formål er allerede opfyldt med de naturbeskyttelsesforanstaltninger og de adgangsforhold der eksisterer i dag.

Med hensyn til **landskabet og naturen** er det påvist, at området allerede i enestående grad er dækket ind af både landskabs- og naturforanstaltninger, der sikrer området. Det er påvist at "Fredning opnås ligeså godt eller bedre ved andre foranstaltninger" som er et af hovedkriterierne for at gennemføre en fredning. Det er påvist at landskabet og naturen ikke er truet. Alene denne realitet betyder, at fredningen ikke kan gennemføres.

Lodsejerne har desuden siden 2016 etableret en vision for området med målsætninger og indsatser inden for landskab og natur i form af "Fællesskabet for Veddinge bakker".

Fredningsforslagets omfattende **stisystem** er i direkte modstrid med biodiversiteten, der angives som hovedmotiv for fredningsforslaget. Det er påvist at det egentlige motiv for fredningen er Geoparkens ønske og behov for denne vidtrækkende adgang til den følsomme og rige natur på det begrænsede område. Der er ingen undersøgelser eller evidens for, at behovet er tilstede set ud fra brugernes synsvinkel. Det er påvist, at fredningsforslaget er indstillet med falsk motiv, og der ligger en skjult dagsorden bag forslaget.

Resume

I forhold til **økonomi** er det påvist, at der er flere årsager til at fredningsforslaget skal falde. Fredningsforslaget lever ikke op til kravene i proportionalitetsprincippet. Det vil sige, at omkostningerne ved en eventuel gennemførelse langt overstiger nytteværdien, der reelt er ikke-eksisterende. Derudover er der etableringsomkostninger og løbende omkostninger i al evighed der ikke er budgetteret. Et fredningsforslag der ikke kan påvises, at have et fornuftigt forhold mellem nytte og omkostninger kan ikke vedtages.

Der er en række **andre væsentlige forhold** som er vigtige. Der er åbenlyse habilitets udfordringer i forhold til aktører, der har afgørende roller og ansvar i fredningssagen. Manglende og utilstrækkeligt oplysningsgrundlag og manglende og selektiv partshøring er påvist.

Alternativ løsning

Lodsejerne har ved flere lejligheder præsenteret en oplagt **alternativ løsning**, der løser samtlige identificerede udfordringer ved fredningsforslaget. Helt enkelt at den eksisterede velfungerede fredning fra 1965 bliver udvidet til at omfatte Skamlebæksletten og Bollinge Bakke.

Derudover er der udarbejdet et procesbaseret motiveret stisystem der integreres med højderyg stien.

Konklusion

Fredningsnævnet afviser fredningsforslaget som det foreligger ud fra de argumenter, der er fremført og dokumenteret.

Fællesskabet for Veddinge Bakker indstiller:

At den eksisterede velfungerede fredning fra 1965 bliver udvidet til at omfatte Skamlebæksletten og Bollinge Bakke

At det af foreningen udarbejdede stisystem vedtages.

FORENINGENS PÅSTAND

Foreningens påstand

Principal påstand

Foreningens principale påstand er, at Fredningsnævnet afviser fredningsforslaget i sin helhed.

Subsidiær påstand

Foreningens subsidiære påstand er, at fredningsnævnet godkender en udvidelse landskabsfredningen af Veddinge Bakker fra 1965 til at omfatte Skamlebæksletten og Bollinge Bakke samt det af foreningen udarbejdede alternative stisystem.

Tertiær påstand

Hvis det, mod forventning, viser sig at Fredningsnævnet, vil fremme hele eller dele af fredningsforslaget, også afgive en tertiær påstand:

Foreningens tertiære påstand er, at Lodsejernes individuelle forhold og ønsker indarbejdes i de endelige fredningsbestemmelser.

Indsigelsens hovedpunkter

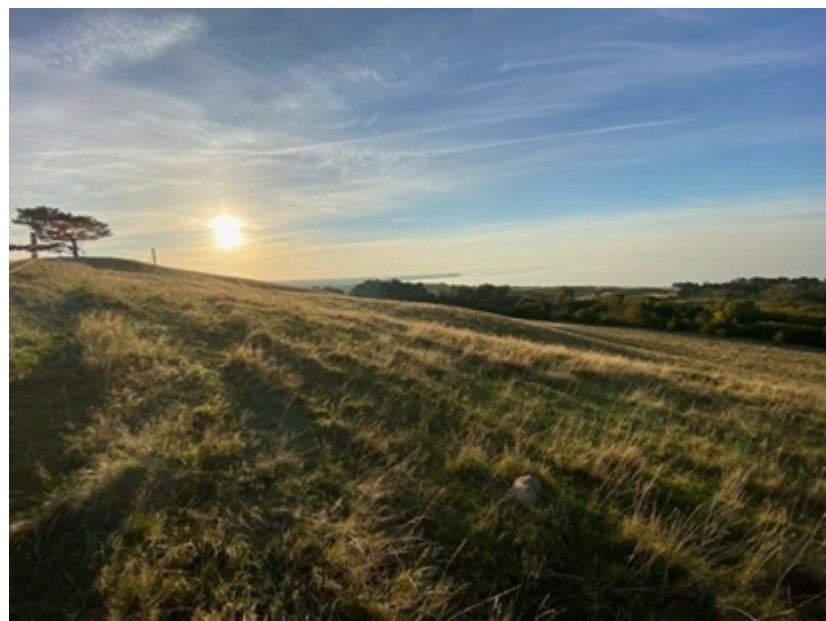
Indlægget forholder sig til følgende fire hovedelementer:

Fredningsforslagets formål

Landskabet og naturen

Adgang til landskab og natur

Økonomiske konsekvenser

INDSIGELSENS HOVEDPUNKTER

A photograph of a herd of Highland cattle in a grassy field at sunset. The sky is filled with wispy clouds and several white contrails. The cattle are silhouetted against the bright orange and yellow light of the setting sun. The foreground is a lush green field, and the background shows rolling hills under a clear sky.

INDSIGELSENS HOVEDPUNKTER

Fredningsforslagets formål

Fredningsforslagets formål

Formål 1: At bevare og forbedre områdets naturværdier, herunder levesteder og spredningskorridorer for plante- og dyreliv blandt andet ved at naturområder sikres udvidelse og sammenhæng samt naturforbedrende pleje

Natura 2000-området er udpeget for at beskytte naturværdierne og driften af området er reguleret og beskyttet af bl.a. landskabsfredningen af 1965, Naturbeskyttelseslovens § 3, EU's habitatdirektiver (Natura 2000) samt plejegræs- og økologiaftaler, hvorved grundlaget for bevarelse, forbedring samt pleje er etableret og kan etableres hvis nødvendigt.

Med hensyn til at naturområder sikres udvidelse og sammenhæng. Her kan billeder og en besigtigelse af området dokumentere, at der allerede er sammenhængende naturområder.

Der henvises i øvrigt til status på områdets naturværdier i: Natura 2000-basisanalyse 2022-2027, Sejerø Bugt, Saltbæk Vig, Bjergene, Diesbjerg og Bollinge bakke, Natura 2000-område nr. 154, Habitatsområde H135 og H244, Fuglebeskyttelsesområde F94 og F99, Maj 2020

Konklusion:

Formålet om en bevarelse og forbedring af områdets naturværdier er sikret og den påtænkte fredning er unødvendig.

Fredningsforslagets formål

Formål 2: At sikre og forbedre de landskabelige værdier i området, herunder at sikre, at området fremtræder som et overvejende åbent landskab afbrudt af småskove, krat og levende hegn

En vigtig forudsætning for at bevare og forbedre de landskabelige værdier er, at det åbne land friholdes for andet end samfundsøkonomisk byggeri og anlæg ifølge Miljøstyrelsen: Landskab i kommuneplanlægningen.

Link: <https://mst.dk/natur-vand/natur/landskab/landskabsinteresser/landskabet-i-kommunerne/>

Et landskab består helt overordnet af et naturgrundlag, en række kulturhistoriske spor og så den oplevelse, det giver.

Naturgrundlaget er terrænet, som det er skabt af isen under de sidste istider og siden er formet af vind, vejr og plantevækst.

Kulturgrundlaget er de spor, som generationers brug af landskabet har efterladt siden mennesker kunne fælde træer, bygge, grave og pløje. Spor der kan ses som bebyggelse, veje, skel hegn, skove, marker og tekniske anlæg. Landskabet er det vi ser,

den visuelle oplevelse: det åbne og enkle med store udsigter. Ifølge Miljøstyrelsen: Landskabets karakter.

Link: <https://mst.dk/natur-vand/natur/landskab/landskabsinteresser/landskabets-karakter/>

Billeder og en besigtigelse af området vil dokumentere, at det åbne landskabs karakteristika allerede er til stede. At det åbne land allerede er friholdt for andet end samfundsøkonomisk byggeri og anlæg.

Desuden er det påtænkte fredningsområde i 2014 blev optaget i det europæiske og globale UNESCO netværk af geoparker, som det første sted i Danmark.

Konklusion:

Formålet med en forbedring af de landskabelige værdier i området er sikret og den påtænkte fredning er unødvendig.

Fredningsforslagets formål

Formål 3: At sikre de geologiske interesser og skabe grundlag for, at der sker en formidling af disse

Gældende lovgivning sikrer de geologiske interesser. Herudover kan den ansvarlige instans for formidling ligeledes udføre formidlingsopgaven uden at den påtænkte fredning gennemføres.

Konklusion:

Formålet om at sikre de geologiske interesser og for at skabe grundlag for, at der sker en formidling af disse er sikret og en fredning er unødvendig.

Fredningsforslagets formål

Formål 4: At sikre og forbedre områdets rekreative kvaliteter, herunder offentlighedens adgang til området via stisystemer

Der er i dag adgang til det påtænkte fredningsområde via offentlige veje og stier. Der er fri fladefærdsel på Skamlebæksletten, Bollinge Bakke samt Disbjerg. Herudover er der adgang til samtlige udsigtspunkter og nuværende offentlige veje kunne enkelt og hvor relevant tilpasses til gående og cyklende borgere. Borgerne har rig mulighed for at opleve landskabet og naturen.

Det er i direkte modstrid med hensynet til levesteder og biodiversitet, at foreslå et så indgribende og omfattende stisystem. Set ud fra en natur og levesteds synspunkt er der reelt i højere grad behov for begrænsninger. Beskyttelse frem for benyttelse. Derfor er stisystemet også i modstrid med naturbeskyttelseslovens formålsparagraf.

Det planlagte ekstremt tætte stisystem direkte igennem levesteder for forskellige dyrearter understreger, at motivet til at ændre eksisterende Landskabsfredning fra 1965 reelt drejer sig om Geopark og turisme på bekostning af naturen og skatteborgerne. "Biodiversitet" bruges som alibi til at finansiere Geopark turisme

Forstyrrelser af f.eks. bestand af fredede fiskeørne og reder, råvildt med lam, grævling, sangfugle, hare, slid og hugst på fredede planter, eksempelvis gøgeurt og flere andre enestående planter i området.

Hvor der er mennesker, er der affald og støj til gene for naturen, og dyrene der plejer arealerne. I dag, i forbindelse med weekender og højtider, afholdes der f.eks. fester på Diesbjerg med sound Box om sommeren og ski og kælkning så snart der er 3 cm sne. Ligeledes på Bollinge bakker kører biler op og hunde slippes fri ned over bakkerne og Mountainbike ses stadig hyppigere køre nedover det natura 2000 beskyttede område.

Fredningsforslagets formål

Formål 4: At sikre og forbedre områdets rekreative kvaliteter, herunder offentlighedens adgang til området via stisystemer

Bente Ilsø, angivet som ansvarlig for fredningen i DN Odsherred regi peger i artikel på udfordringer med færdsel på Skamlebæksletten, som er et Natura 2000 område:

”Det var jo som at gå en tur på Strøget. Man måtte holde tilbage for hinanden. Og folk havde ingen respekt for området, og kørte hen over markerne helt ned til vandet for at se solnedgange og lavede nye stier, uddyber hun.”

Det er åbenlyst, at en øget adgang vil give udfordringer for både natur og landskab, og reelt er der rigeligt med adgang til naturen i dag, og en fredning bør snarere føre til en begrænsning frem for yderligere åbning af det naturrige område på et yderst begrænset areal til planter og dyrearter.

Den form for invasion i naturen med trafik, støj og andre former for belastninger hænger ikke sammen med det angivne motiv.

På Miljøministeriets hjemmeside: ”Hvad truer biodiversiteten?” dokumenteres disse synspunkter om øget ”forstyrrelser og friluftsliv”, som en af de væsentligste trusler mod biodiversiteten i forbindelse med mangel på levested.

Link: <https://mst.dk/natur-vand/natur/biodiversitet/hvad-truer-biodiversiteten/>

Konklusion:

Den påtænkte fredning er ikke forudsætning for at opfylde formålet om at sikre og forbedre områdets rekreative kvaliteter, herunder offentlighedens adgang til områdets via stisystemer og en fredning er unødvendig.

Fredningsforslagets formål

Formål 5: At sikre at anvendelsen af den nedlagte radiostation, så vidt muligt anvendes til formål, som understøtter fredningens formål, herunder eksempelvis naturformidling, undervisning eller udstilling samt lignende almene formål

Det må være muligt at indgå en aftale med ejeren om anvendelse af radiostationen.

Konklusion:

Formålet om at sikre anvendelsen af den nedlagte radiostation kan opfyldes ved indgåelse af aftale med ejeren.

Fredningsforslagets formål

Formål 6: At skabe grundlag for naturpleje

Driften af området er reguleret og beskyttet bl.a. af landskabsfredningen af 1965, Naturbeskyttelseslovens § 3, EU's habitatdirektiver (Natura 2000) samt plejegræs- og økologiaftaler, hvorved grundlaget for pleje er etableret og kan etableres, hvis nødvendigt.

Konklusion:

Formålet om at skabe grundlag for naturpleje er sikret og en fredning er unødvendig.

Fredningsforslagets formål

Formål 7: At medvirke til at sikre gunstig bevaringsstatus af arter og naturtyper, som Natura 2000- habitatområde nr. 244 for Bjergene, Diesbjerg og Bollinge Bakke er udpeget for

Statens Natura 2000 planer og kommunens Natura 2000 Handleplaner har siden 2010 reguleret driften i det af EU udpegede Natura 2000 område.

Et nuanceret billede af status på udviklingen giver: Natura 2000 basisanalyse 2022-2027 Sejerø Bugt, Saltbæk Vig, Bjergene, Diesbjerg og Bollinge Bakke – Natura 2000-område nr. 154 udarbejdet af Miljø- og Fødevarer ministeriet ved Naturstyrelsen.

Link: <https://mst.dk/media/194278/n154-basisanalyse-2022-27.pdf>

Herudover hvis udviklingen ses over en længere periode har området udviklet sig fra primært at være opdyrket til nuværende tilstand grundet lodsejernes indsats. Der henvises til bilag 9.1: Tidsmæssigt perspektiv på natur og landbrugsudviklingen.

Konklusion:

Formålet om at sikre en gunstig bevaringsstatus af arter og naturtyper i Natura 2000 habitatområde nr. 244 for Bjergene, Diesbjerg og Bollinge Bakke er sikret og en fredning er unødvendig.

Generelt

Der er yderligere redegjort for unødvendigheden af fredningen i afsnit "Landskabet og naturen" samt "Adgang til landskab og natur"

Herudover henvises til nedenstående lovgivning der allerede beskytter området:

Planloven (LBK nr 287 af 16/04/2018)

Naturbeskyttelsesloven (LBK nr. 240 af 13/03/2019)

Kystbeskyttelsesloven (LBK nr 705 af 29/05/2020)

Råstofloven (LBK nr 124 af 26/01/2017)

Museumsloven (LBK nr 358 af 08/04/2014)

EU's habitatdirektiver – bestående af fuglebeskyttelsesdirektivet og habitatdirektivet

Miljømålsloven (LBK nr 119 af 26/01/2017)

Husdyrbrugloven (LBK nr 520 af 01/05/2019)

A photograph of a herd of Highland cattle in a grassy field at sunset. The sky is filled with wispy clouds and a few white contrails. The cattle are silhouetted against the bright orange and yellow light of the setting sun. The foreground is a field of tall grass, and the background shows rolling hills under a clear sky.

INDSIGELSENS HOVEDPUNKTER

Landskabet og naturen

Landskabet og naturen

Fredning opnås ligeså godt eller bedre ved andre foranstaltninger

Ifølge Miljøministeriet (Naturstyrelsen, Kommunernes Landsforening og Danmarks Naturfredning): Handlingsplan for fredninger 2013 fremgår det at:

1. at fredninger ikke bør anvendes der, hvor den ønskede beskyttelse allerede er sikret gennem den generelle naturbeskyttelses-, eller planlovgivning
2. at fredninger ikke bør anvendes til at opnå formål, som kan opnås ligeså godt eller bedre med andre ordninger (f.eks. i Natura 2000-områder, hvor handleplanerne fastlægger en indsats, som skal realiseres med særlige støtteordninger)
3. at der som udgangspunkt skal foreligge en aktuel eller en potentiel konkret trussel mod fredningsværdierne i det pågældende område – denne forudsætning er dog ikke afgørende, hvis der er tale om unikke fredningsmæssige værdier af væsentlig national betydning
4. at der skal fokuseres på de væsentlige fredningsformål i de enkelte sager
5. at der skal være et relevant forhold mellem det, der opnås med fredningen og omkostningerne ved at gennemføre fredningen.

Landskabet og naturen

Fredning opnås ligeså godt eller bedre ved andre foranstaltninger

Ad. 1 og 2) Det påtænkte fredningsområde er beskyttet af:

Landskabsfredning fra 1965 med undtagelse af Skamlebæksetten og Bollinge Bakke

Planloven

Naturbeskyttelsesloven herunder specifikke §3 arealer

Kystbeskyttelsesloven

Råstofloven

Museumsloven

EU's habitatdirektiver – bestående af fuglebeskyttelsesdirektivet og habitatdirektivet herunder statens Natura 2000 planer og kommunale Natura 2000 planer og handleplaner

Miljømålsloven (LBK nr 119 af 26/01/2017)

Husdyrbrugloven (LBK nr 520 af 01/05/2019)

Økologi aftaler

Plejegræs aftaler

Foreningen - Fællesskabet for Veddinge Bakker, som har naturpleje som formål

Landskabet og naturen

Fredning opnås ligeså godt eller bedre ved andre foranstaltninger

Ad. 3) Belysningen af naturtilstanden i påtænkte fredningsforslag er primært baseret på følelser samt manglende angivelser af proportioner, f.eks. at retten til genopdyrkning er en trussel uden at specificere hvilke arealer og antallet af hektar, der er tale om. I bilag 9.3, 9.4 og 9.5 er redegjort for manglende definitioner, afklaringer samt udokumenterede udsagn.

Den fremsatte påstand, om at området er truet, holder ikke. Tværtimod. Status på naturens tilstand herunder pasning og plejning kan påvises i forbindelse med en besigtigelse samt diverse analyser. Årsagen til den gode udvikling skal findes i den målrettede naturpleje, der finder sted i stadig større udstrækning på daglig basis efter gældende planer samt løbende pleje foretaget af naturbevidste lodsejere. Foreningen Fællesskabet for Veddinge Bakkers justerer og forankrer systematisk de løbende naturpleje indsatser.

Et mere nuanceret billede af udviklingen vil fremkomme ved at se på de sidste 30 år. Det vil vise, at området har udviklet sig fra et traditionelt landsbrugsområde med dyrkede marker til et overdrevsområde med græsarealer og græssende dyr. Årsagen hertil er, det arbejde lodsejerne har udført i årtier. Der henvises til bilag 9.1: Tidsmæssigt perspektiv på natur og landbrugsudviklingen.

Herudover giver Natura 2000 basisanalyse 2022-2027 – Natura 2000-område nr. 154 udarbejdet af Miljø- og Fødevarerministeriet ved Naturstyrelsen, et billede af udviklingen fra 2004-2006, 2010-2012 samt 2016-2019. Natura 2000 basisanalysen konkluderer, at tilstanden generelt er god, hvilket er tilfredsstillende for staten, når man ligeledes vurderer de af staten foreslåede initiativer.

Link: <https://mst.dk/media/194278/n154-basisanalyse-2022-27.pdf>

Landskabet og naturen

Fredning opnås ligeså godt eller bedre ved andre foranstaltninger

Nogle sommerfugle arter er ifølge det påtænkte fredningsforslag afsnit: Natur, Disbjerg side 12 og Skamlebæksletten side 14 truet. Fakta er, at ifølge Miljø- og Fødevarerministeriet, Miljøstyrelsen, Arter og Naturbeskyttelse Ref. DOWBR, Den 23. april 2018, at 1 art er forsvundet og 5 er kritisk truet i hele Odsherred. Det er i øvrigt ikke belyst hvilken indflydelse klimaændringer har og har haft på disse arter. Skovridder Jens Peter Simonsen, som er ansvarlig for daglig drift af Disbjerg, udtalte i forbindelse med fredningsnævnet besigtigelsen d. 23. september 2021, at driftsformer på Disbjerg ikke bliver ændret grundet fredningen.

I flere situationer har det vist sig, at kommunen, primært grundet dens økonomiske situation, ikke er i stand til at gennemføre naturpleje opgaver, hvilket har konsekvenser for landskabet og naturen.

Ad. 4) Det påtænkte fredningsforslags 7 formål er imødegået og kommenteret i afsnit 4.1: Fredningsforslagets formål.

Ad. 5) At der skal være et relevant forhold mellem det, der opnås med fredningen og omkostningerne ved at gennemføre fredningen er kommenteret i afsnit 4.4.3: Nyttевærdi og proportionalitets princippet.

Ifølge naturbeskyttelsesloven kan en fredning af et område kun komme på tale i de tilfælde, hvor behovet for beskyttelse, pleje, naturgenopretning eller fremme af befolkningens friluftsliv ikke kan opfyldes ved anvendelse af de øvrige bestemmelser og virkemidler i lovgivningen.

Landskabet og naturen

Fredning opnås ligeså godt eller bedre ved andre foranstaltninger

I § 1 Stk. 2 hedder det:

Loven tilsigter særligt

- 1) at beskytte naturen med dens bestand af vilde dyr og planter samt deres levesteder og de landskabelige, kulturhistoriske, naturvidenskabelige og undervisningsmæssige værdier,
- 2) at forbedre, genoprette eller tilvejebringe områder, der er af betydning for vilde dyr og planter og for landskabelige og kulturhistoriske interesser, og
- 3) at give befolkningen adgang til at færdes og opholde sig i naturen samt forbedre mulighederne for friluftslivet.”

Behovet for beskyttelse, pleje, naturgenopretning eller fremme af befolkningens friluftsliv er allerede sikret ved eksisterende beskyttelser af området, plejen der udføres i overensstemmelse hermed, at natur tilstanden ikke er truet og at der er stier og veje befolkningen kan færdes på.

Konklusion:

Der eksisterer intet behov, der ikke kan opfyldes ved anvendelse af de øvrige bestemmelser og virkemidler i lovgivningen. Den påtænkte fredning er derfor unødvendig.

Landskabet og naturen

Afgræsning som plejeform afvikles

I den påtænkte fredning er der bestemmelser, der udfordrer afgræsning som plejeform. Store dele af Veddinge Bakker plejes i dag af f.eks. Skotskhøjlandskvæg, Galloway kvæg, Gotlænder får og heste af forskellige racer. Den primære årsag til at have disse dyr er, at de sikrer en balanceret naturpleje og pryder landskabet. Med den påtænkte fredning, herunder bestemmelserne om tilskudsfordring og et fast græsningstryk vil denne form for afgræsning initieret af lodsejerne forsvinde. For at denne form kan fungere, er der behov for fleksibilitet mht. fodring og antal dyr alt efter vejrforhold ud fra et dyrevelfærdsmæssigt hensyn, idet handling kan være påkrævet umiddelbart. Gennemføres fredningen, vil det være kommunen der administrerer både antallet af dyr, der må græsse, samt om der må tilskudsfodres. Dette vil umuliggøre ovennævnte behov for en umiddelbar handling.

Ved et fast græsningstryk har lodsejerne en række udfordringer, idet de typisk ingen steder har at flytte dyrene hen, hvis de i f.eks. en tør sommer får besked på af kommunen at fjerne dyr, hvis græsningstrykket er for stort. Ligeledes vil de en våd sommer med meget græs få besked fra kommunen om at græsse hårdere, men hvor skal de dyr komme fra? Dette forhold vil afholde lodsejerne fra at have egne dyr og gøre dyreholderne utrygge. Græsningstryk er en meget subjektiv størrelse og årene er forskellige. I det påtænkte fredningsforslag er begrebet ikke defineret.

Forbuddet mod tilskudsfodring betyder, at det stort set vil være umuligt for lokale at have nøjsomme heste, køer og får, hvis de ikke kan overvintre i de nuværende vinterfolde, hvor der i mange tilfælde er etableret læskure. Det kan de ikke, hvis der ikke må tilskudsfodres. Hvis græsningstrykket skal være så lavt, at dyrene kan finde føde året rundt uden tilskudsfodring, vil det kun være muligt at have ganske få dyr. Det er uacceptabelt og i strid med dyrevelfærdsloven, hvis man ikke må fodre sine dyr, hvis det kniber. Det er kun hardcore biologer, der syntes, det er i orden. Også ud fra en betragtning om, at det kun har marginal indflydelse på naturkvaliteten, hvis fodringen udføres hensigtsmæssigt.

Helårskvæget naturplejer optimalt men vil blive afviklet som følge af om reglen tilskudsfordring.

Landskabet og naturen

Afgræsning som plejeform afvikles

Det er dyrene, som er den vigtigste parameter i naturplejen. Så det er vigtigt, at urimelige regler ikke afskaffer dyrehold. Konsekvensen vil være, at græsningstrykket om sommeren vil være for lavt, og kommunen skal til at betale for mekanisk afpuddning, som også naturmæssigt er en nødløsning. Ønsker man et højere græsningstryk, kan det fungere om sommeren, men i hele området gælder, at helårsgræsning uden tilskuds fodring vil umuliggøre husdyrhold. Der er slet ikke basis for tilstrækkelig føde til dyrene vinteren igennem på denne jordtype. For lodsejerne, vil forbud mod tilskuds fodring betyde, at vi ikke kan have dyr. Vi har ikke mulighed for, at tage dyrene på stald, så de skal kunne vinterfodres i deres folde.

Denne optimale form for natur og landskabspleje er udelukkende mulig fordi lodsejerne i dag driver ejendommene baseret på naturpleje og landskabshensyn i nært samarbejde og forankret i et stærkt fællesskab – foreningen Fællesskabet for Veddinge Bakker.

Dermed er elementer i fredningsforslaget, særligt forbuddet mod tilskuds fodring og et fast græsningstryk, en direkte trussel mod den optimale naturpleje med dyrehold som signatur.

På Miljøministeriets hjemmeside dokumenteres ovenstående synspunkter.

Link: <https://mst.dk/natur-vand/natur/biodiversitet/hvad-truer-biodiversiteten/>

Konklusion:

Forbuddet mod tilskuds fodring og kravet om et fast græsningstryk vil afvikle afgræsning som plejeform ud fra dyrevelfærdsmæssige hensyn. Det vil være en trussel mod landskabet og naturen, at naturpleje med dyr vil blive afviklet, idet dette er den mest optimale form for naturpleje.

Landskabet og naturen

Afgræsning som plejeform afvikles

1. Natura 2000-områderne er udpeget med henblik på at beskytte en række truede, sårbare eller karakteristiske dyr, fugle, planter og naturtyper. De beskyttede arter og naturtyper fremgår af EU's naturbekyttelsesdirektiver: habitatdirektivet og fuglebeskyttelsesdirektivet. Link: [EU's naturbekyttelsesdirektiver](#)
2. Staten har udarbejdet en Natura 2000 plan dækkende de mest betydningsfulde områder i det påtænkte fredningsområde. Herudover har kommunen udarbejdet en Natura 2000-plan og handleplan, der sætter rammerne for en aktiv forvaltning af naturen, der skal skabe gunstig bevaringsstatus for arter og naturtyper.
3. En hovedhjørnestein i Natura 2000-beskyttelsen er, at myndighederne i deres administration ikke må gennemføre planer, projekter eller lignende, der kan skade de arter og naturtyper, som områderne er udpeget for at beskytte.
4. Myndighederne skal vurdere alle planer og projekter, som kan påvirke et Natura 2000-område. Hvis planen eller projektet kan skade området, eller der er tvivl herom, kan planen eller projektet ikke vedtages. Dette krav fremgår for Miljøministeriets lovgivning (naturbeskyttelsesloven, skovloven m.fl.) af habitatbekendtgørelsen.
5. Habitatdirektivet kræver, at medlemslandene skal træffe særlige foranstaltninger for at undgå forringelse af naturtyperne og betydelige forstyrrelser for dyre- og plantearterne.
6. Dyr og planter i Natura 2000-områderne overvåges for at følge naturens tilstand og dokumentere, om beskyttelsen virker. Ved at sammenligne registreringer foretaget over en årrække, kan man vurdere, hvordan naturen udvikler sig, og om omfanget af fysiske og kemiske påvirkninger har ændret sig. Det giver grundlag for at vurdere, om den nuværende beskyttelse og indsats er nok til at sikre naturen fremover og for at vurdere behovet for eventuelle nye tiltag. Alle indsamlede data offentliggøres på [Danmarks Miljøportal](#).

Landskabet og naturen

Afgræsning som plejeform afvikles

Ad. 1)

Forstyrrelser af f.eks. bestand af fredede fiskeørne og reder, råvildt med lam, grævling, sangfugle, hare etc. vil blive en realitet grundet det påtænkte stisystem. Dette er allerede tilfældet i den del af området hvor Højderygstien forefindes.

Slid og hugst på fredede planter, eksempelvis gøgeurt og orkideer foregår allerede, hvor der via ulovlig indtrængen, bliver opgravet fredede gøgeurt og orkideer. Det må formodes at problemet forværres med den øgede adgang til, og trafik af mennesker på, arealerne.

Kravet om et fast græsnings tryk og forbuddet med tilskuds fodring vil medføre at afgræsningen som naturpleje forsvinder, da det ikke vil være muligt for lodsejerne, at holde dyrene på forsvarlig og dyreetisk vis. Arealerne gror til, og der vil opstå et behov for maskinel rydning. Da kommunen får plejere retten kommer den til at stå for naturplejen, og kommunen har allerede bevist, at dette ikke fungerer, grundet bl.a. kommunens økonomiske situation.

Ad. 2 og 3) Kommunen har allerede vist i flere tilfælde, at de ikke er i stand til at udføre aktiviteterne i Natura 2000 Handleplanerne, og de aftaler, de indgår med lodsejerne om naturpleje grundet ressourcer herunder økonomi. F.eks. har kommunen tidligere i samarbejde med en lodsejer udført naturpleje ved at brakpudse ca. 20 hektar for at bekæmpe gyvel. Dette stoppede for nogle år siden, da kommunen ikke havde plads i budgettet til denne aktivitet. Bekæmpelsen er heldigvis fortsat grundet lodsejerens frivillige indsats. Om kommunens manglende udførelse af aktiviteterne i Natura 2000 Handleplaner bliver vurderet og skaderne opgjort vides ikke.

Landskabet og naturen

Afgræsning som plejeform afvikles

Ad. 4) Om myndighederne vurderer alle planer og projekter, som kan påvirke et Natura 2000-området vides ikke, men det kan konstateres, at ikke alle tiltag gennemføres og det har negative konsekvenser for naturen. Heldigvis udfører lodsejerne frivilligt nogle af disse.

Ad. 5) Når Habitatdirektivet kræver, at der skal træffes særlige foranstaltninger for at undgå forringelse af naturtyperne og betydelige forstyrrelser for dyre- og plantearterne, kan det undre, at kommunen og DN vil indføre det påtænkte stisystem, forbyde tilskuds fodring samt indføre et fast græsningstryk. Dette vil afskaffe den mest optimale plejeform nemlig afgræsning med dyr. Desuden vil stisystemet uden tvivl betyde forstyrrelser for dyre- og plantearterne i området.

Ad. 6) Dyr og planter i Natura 2000-områderne overvåges for at følge naturens tilstand og dokumentere, om beskyttelsen virker. Natura 2000 basisanalyse 2022-2027 – Natura 2000-område nr. 154 udarbejdet af Miljø- og Fødevarer ministeriet ved Naturstyrelsen giver dette billede af udviklingen fra 2004-2006, 2010-2012 samt 2016-2019. Natura 2000 basisanalysen konkluderer, at tilstanden generelt er god, hvilket er tilfredsstillende for staten, når man ligeledes vurderer de af staten foreslåede initiativer.

Landskabet og naturen

Afgræsning som plejeform afvikles

Konklusion:

Der eksisterer intet behov, der ikke kan opfyldes ved anvendelse af de øvrige bestemmelser og virkemidler i lovgivningen.

Kommunen vil med de begrænsede ressourcer, der er til rådighed, ikke være i stand til at leve op til fredningsbestemmelserne. En konsekvens heraf vil være en forringelse af landskabet og naturen. Det påtænkte stisystem vil betyde forstyrrelser for dyre- og plantearterne.

Den påtænkte fredning er derfor unødvendig.

Naturplejeresultatet på Skamlebæksletten efter meget stor investering i 2016

Landskabet og naturen

Foreningen – Fællesskabet for Veddinge Bakker beskytter landskabet og naturen

Lodsejerne tog initiativ til, at etablere en vision for området, med tiltag og løsninger inden for både natur og landskab. De væsentligste eksempler på tiltag er omfattende naturpleje via kvæg, får og heste, rydninger af invasive arter og på landskabssiden initiativ til, at sikre TDC masterne blev fjernet på Skamlebæksletten i direkte samarbejde med ministeriet.

Resultatet er, i forlængelse af løbende naturpleje, at landskabet i dag fremstår som enestående eksempel på smukt landskab, med enestående natur, hvor lodsejerne har dannet foreningen - Fællesskabet for Veddinge Bakker en naturplejeforening, der også fremover vil pleje og beskytte naturen med afsæt i frivillige indsatser og i overensstemmelse med reglerne jf. bl.a:

Naturbeskyttelsesloven §3 fredning

EU's habitatdirektiver – bestående af fuglebeskyttelsesdirektivet og habitatdirektivet herunder statens Natura 2000 planer og kommunale Natura 2000 planer og handleplaner

Økologi aftaler

Plejegræs aftaler

Konklusion:

Ud fra denne betragtning er den påtænkte fredning unødvendig, da behovet for beskyttelse, pleje, naturgenopretning allerede er sikret via omfattende lovgivningsmæssig og frivillig naturpleje og beskyttelse ved foreningen - Fællesskabet for Veddinge Bakker, som har naturpleje som formål.

A photograph of a herd of Highland cattle in a grassy field at sunset. The sky is filled with wispy clouds and several white contrails. The cattle are silhouetted against the bright orange and yellow light of the setting sun. The foreground is a field of tall grass, and the background shows rolling hills under a clear sky.

INDSIGELSENS HOVEDPUNKTER

Adgang til landskab og natur

Adgang til landskab og natur

Tilblivelsen af påtænkte stisystem er tilfældig

Der har ikke fra kommunen side været nogen involvering af lodsejerne og andre interessenter i forbindelse med udarbejdelsen af stisystemet. Kommunen har ikke fremlagt eller præsenteret behovet for et stisystem, således at de kunne skræddersy den mest optimale løsning, kravene til stisystemet samt et antal mulige scenarier (stisystemer) med tilhørende vurdering af konsekvenserne for landskabet, naturen og lodsejerne samt budget for etablerings- og løbende vedligeholdelsesudgifter.

Stisystemet blev præsenteret meget sent i processen. Nogen lodsejere kontaktede kommunen og stisystemet blev ændret 3 gange over en 3 måneders periode.

Stisystemet er udlagt vilkårligt. Der kan dokumenteres en vilkårlighed og direkte inkonsekvens i stiføringen, som modbeviser påstande om, at det er væsentligt for fredningen at føre stier ind igennem landskabet frem for langs vejene. Dette viser, at der ikke er belæg for at holde fast i stiføring igennem landskabet, fordi det vilkårligt kan flyttes. Denne vilkårlighed fremgår af 3 kort ifølge bilag 9.6.

Leder af Kommunens Naturteam citeres for at have udtalt, at det er bevidst, at der er lagt så mange stier ind, således at der er lidt at handle med. Udtalelsen faldt på udvalgsmøde efter spørgsmål fra et byrådsmedlem.

En af de vigtigste årsager til, at Odsherred kommune ønsker at frede området, er antagelsen om, at det er afgørende for Geoparken og turismen med en gennemgribende adgang til området for besøgende finansieret af staten.

Konklusion:

Der er ingen undersøgelser eller evidens for, at det tilfældigt udlagte stisystem er nødvendigt. Der er intet behov tilstede set ud fra brugernes synsvinkel. Det påtænkte stisystem er derfor unødvendigt.

Ulovlig skiltning på gravhøj i forbindelse med Geo Park festival

Aftryk efter kælkning på natura2000 område med fredede gøgeurter

Adgang til landskab og natur

Stisystem i modstrid med hensynet til levesteder, biodiversitet og privatlivets fred

På Miljøministeriets hjemmeside dokumenteres disse synspunkter om øget "forstyrrelser og friluftsliv", som en af de væsentligste trusler mod biodiversiteten i forbindelse med mangel på levesteder.

Link: <https://mst.dk/natur-vand/natur/biodiversitet/hvad-truer-biodiversiteten/>

Der henvises til afsnit 4.2: Landskabet og naturen for yderligere uddybninger af konsekvenserne for levesteder og biodiversiteten.

Hvor der er mennesker, er der affald og støj til gene for naturen, og dyrene der plejer arealerne. I dag, i forbindelse med weekender og højtider, afholdes der f.eks. fester på Diesebjerg med Sound Box, ski og kælkning. Ligeledes på Bollinge bakker kører biler op med hunde og lader hundene løbe fri ned over bakkerne.

Bente Ilsø, angivet ansvarlig for fredningen i DN Odsherred regi, peger i Nordvest Nyt på udfordringer med færdsel på Skamlebæksletten som er Natura2000 område: "Det var jo som at gå en tur på Strøget. Man måtte holde tilbage for hinanden. Og folk havde ingen respekt for området, og kørte hen over markerne helt ned til vandet for at se solnedgange og lavede nye stier, uddyber hun."

Det er åbenlyst at en øget adgang vil give udfordringer for både natur og landskab. Reelt er der rigeligt med adgang til naturen i dag, og overvejelsen kunne i højere grad være en begrænsning frem for yderligere åbning af det naturrige område på yderst begrænset areal til planter og dyrearter.

Adgang til landskab og natur

Stisystem i modstrid med hensynet til levesteder, biodiversitet og privatlivets fred

Første fase af Højderygstien har medført en forarmelse af naturen og særligt dyrelivet ved den del af Højderygstien, der er ført ind i selve området og op over Brendeshøj. Dette forhold blev også nævnt på det offentlige møde indkaldt af fredningsnævnet om påtænkte fredning den 23. september 2021

Udover den naturmæssige side af stisystemet er der påpeget en række eksempler på krænkelse af privatlivets fred. Nogle af disse eksempler er meddelt Naturteamet og der blev også nævnt eksempler på det offentlige møde d. 23. september 2021.

Konklusion:

Det påtænkte detaljeret og omfattende stisystem truer dyrenes levesteder og biodiversiteten og det krænker privatlivets fred.

Adgang til landskab og natur

De egentlige motiver – Geopark turisme fremmet med statens midler

En af de vigtigste årsager til, at Odsherred kommune ønsker at frede området, er antagelsen om, at det er afgørende for Geoparken og turismen med en gennemgribende adgang til området for besøgende.

Turisme og Geopark Odsherred er og har meget høj prioritet for Odsherred kommune. Fonden Geopark Odsherred er stiftet af Odsherred Kommune.

Geopark Odsherred var den eneste part, kommunen tillod at afgive et høringssvar. Det fremgår af aktindsigt samt informationen til byrådet på Politiker web/sagsfremstilling. Som det fremgår, er udtalelsen baseret på direkte opfordring af kommunens Naturteam. "Skamlebæksletten og omgivende arealer er beliggende på Vejrhøj-buen, som er et enestående eksempel på landskabsdannelsen under seneste istid, og dermed en helt afgørende forudsætning for UNESCO's godkendelse af Odsherred som geopark. Foruden de landskabelige og geologiske værdier, som bl.a. omfatter meget tydelige smeltevandskløfter, indeholder området en meget stor biodiversitet. Det er derfor af afgørende betydning for Geopark Odsherred, at området bevares, og at offentlighedens adgang hertil sikres". Denne påstand er ikke blevet dokumenteret af Morten Egeskov endnu.

Via forskellige kilder og kanaler, eksempelvis lydoptagelse fra Geopark-seminar og udtalelser fra byrådsmedlemmer og materiale fra det forkastede projekt "Natur pleje i fællesskab" kan det påvises, at en af vigtigste årsager til ønsket om en fredning er Geopark og Turisme.

Et andet nyere eksempel er fra Dialogmødet d. 25. maj 2021, hvor byrådsmedlem Thomas Martinsen og tidligere leder af projektet "Naturpleje i fællesskab" udtaler, at en fordel ved fredningen er, at staten finansierer de 75 % af erstatningen til at sikre de ønskede stier.

Konklusion:

Beslutningen om en fredning er taget på falsk grundlag med biodiversitet som alibi, men det egentlige motiv er Geopark turisme, som skal fremmes med statens midler.

A photograph of a herd of Highland cattle in a grassy field at sunset. The sky is filled with wispy clouds and several white contrails. The cattle are silhouetted against the bright orange and yellow light of the setting sun. The foreground is a lush green field, and the background shows rolling hills under a clear sky.

INDSIGELSENS HOVEDPUNKTER

Økonomiske konsekvenser

Økonomiske konsekvenser

Erstatningsberegning mangelfuld

Ifølge grundlovens paragraf 73 Stk. 1. Ejendomsretten er ukrænkelig. Ingen kan tilpligtes at afstå sin ejendom, uden hvor almenvellet kræver det. Det kan kun ske ifølge lov og mod fuldstændig erstatning.

Da plejeretten overgår til Odsherred kommune er der tale om ekspropriations lignende forhold og staten/Odsherred kommune skal give lodsejerne en fuldstændig erstatning.

Afståelsen af plejeretten kan imidlertid ikke ske uden videre. Den påtænkte fredning skal komme samfundet til gode. Der er ikke påvist et relevant forhold mellem det, der opnås med den påtænkte fredning og udgifterne ved at gennemføre den påtænkte fredning jævn før afsnittet: Nytteværdi og proportionalitets princippet.

Lodsejerne får ikke en fuldstændig erstatning for afgivelse af plejeretten jævnfør bilag 3: Budget overslag i fredningsforslaget, idet f.eks. paragraf 3 arealer og skovområder ikke indgår i erstatningen.

Beregningen af erstatningen kan ikke kun basere sig på en erstatning pr. areal enhed, idet lodsejerne også skal have erstatning for, f.eks. ejendomsværditab, tabte driftsindtægter, tabte investeringer.

Erstatningsbeløbet kan ikke estimeres grundet manglende definitioner, afklaringer og påstande i det påtænkte fredningsforslag. Der henvises til bilag 9.3, 9.4 og 9.5.

Konklusion:

At den påtænkte fredning ikke tager højde for alle relevante elementer, der skal indgå i erstatningsberegningen.

Økonomiske konsekvenser

Fredningsbudgetter udestår

Ifølge naturbeskyttelseslovens § 36 stk. 5 skal et fredningsforslag " ledsages af et budgetoverslag, der redegør for de forventede udgifter, der er knyttet til gennemførelsen af forslaget." Der henvises til Naturbeskyttelsesloven.

Erstatningsbeløbene er estimeret på et løst grundlag. Det er den ene side af sagen. Med hensyn til etablerings- og driftsudgifter i al evighed, er der ikke, redegjort for disse omkostninger i form af budgetter.

Det betyder samtidig, at det ikke er muligt at opstille en kvalificeret "Nytteværdiberegning" eller retfærdiggøre "Proportionalitets-princippet".

I forslaget nævnes kun de udgifter, der relaterer sig til erstatninger til lodsejerne på 9.788.355 kr., hvoraf kommunens budget belastes med ca. 2,4 mio. kr. og statens budget belastes med ca. 7,3 mio. kr. På nuværende tidspunkt er estimerne meget usikre og givetvis i underkanten givet de ekspropriationslignende præmisser, der er lagt op til.

Ifølge fredningsforslaget bilag 3: Miljøstyrelsen har følgende bemærkninger til erstatningsbudgetoverslaget:

Budgetoverslaget ses ikke at forholde sig til, hvorvidt følgende bestemmer i fredningsforslaget vil medføre, at der tilkendes fredningserstatning:

§ 4, stk. 5 om skovarealer, der skal henligge som urørt skov,

§ 5, stk. 1 om anvendelse af eksisterende bebyggelse, og

§ 11 om jagtrestriktioner.

Økonomiske konsekvenser

Fredningsbudgetter udestår

Et realistisk beløb til erstatning kunne være minimum 16.0 mio. kr., bl.a. grundet aktuelle handler af landbrugsjord i det påtænkte fredningsområde samt at § 3 arealers erstatning er sat til 0 kr. Desuden er der ikke taget højde for ejendomsværdiforringelsen, dette undersøges i øjeblikket i samarbejde med ejendomsmæglere.

- De ekstraudgifter det vil koste kommunen at udføre fredningen, både etableringsudgifter og løbende vedligeholdelsesudgifter er ikke nævnt i fredningsforslaget.
- Vi mener, at der er en hel række udgifter, der bør tages højde for, for eksempel:
 - Landmåler
 - Tinglysning
 - Anlæg af stier, parkeringspladser – herunder hegning, låger/stenter m.m.
 - Andre former for anlæg f.eks. adgang til vand og flytning af vandtrug
 - Pleje af arealerne f.eks. slåning af gyvel samt bortskaffelse af slået materiale
 - Oprydning, fjernelse af affald langs stier, tømning af skraldespande, rengøring af toiletter etc.
 - Administration af forpagtningsaftaler med landmænd, der vedligeholder arealer, som lodsejer ikke selv vedligeholder
 - Administration ved ændring af værdiansættelse af alle ejendomme
 - Tab af skatteindtægter ved dyrehold idet det er nødvendigt at reducere antallet af dyr grundet kravet om fastgræsningstryk og manglende mulighed for tilskudsfordring og deraf mindre indtjening for lodsejer
 - Løbende vedligeholdelse af stier og veje
 - Erstatning til lodsejer ved skade på hegn, dyr m.m.

Byrådsmøde d. 31. maj 2021 sagde Martin K. Martinsen fra Socialdemokratiet: "Vi har snakket rigtig meget omkring økonomi her, og hvor dyrt det er, at vi tager den her fredning ind. Jeg vil bare lige præcisere at i forhold til vores Natura 2000 områder, så hvis vi skal sikre den målopfyldelse, så er det ved frivillige aftaler med lodsejerne. Hvis ikke vi kan få de frivillige aftaler, så er vi forpligtede til at gå ind og påbyde hvad der skal ske, og så er vi forpligtede til at betale al erstatning til lodsejerne. Så der er ikke nogen stat der kommer og hjælper os der i modsætning til hvis vi laver en fredning".

Økonomiske konsekvenser

Fredningsbudgetter udestår

En fredning kan have stor betydning både økonomisk og personlig for lodsejerne, for eksempel:

Den reelle værdi af ejendommene er typisk herlighedsværdien som nedsættes eller bortfalder helt med tiltagene. Desuden kan tiltagene bevirke yderligere fald i ejendomsværdien ved at ejendomme reelt bliver usælgelige.

Stavnsbinding af lodsejer til en ejendom der er usælgelig pga. de restriktioner, den påtænkte fredning lægger på ejendommen

Værdiforringelse af ejendomme på basis af påtænkte stisystem, der forstyrrer levesteder og privatlivets fred, som er en af hovedstyrkerne i området og motivet til bosætning for naturelskere

Ejendomme hvor lånemulighederne forringes ved fald af ejendomsværdi både som følge af reduktion af arealer og reduktion i herlighedsværdi

Ejendomme hvor dyrehold ikke vil kunne betale sig - eller lade sig gøre

Ejendomme hvor EU-tilskud vil bortfalde f.eks. økologi tilskud

Lodsejer skal stadig betale ejendomsskat for det fredede areal, selvom det ikke må dyrkes

Tab af jagtleje grundet fredningsforslagets restriktioner i forbindelse med jagt

Tab af forpagtningsindtægter, da arealerne ikke må dyrkes f.eks. at FE pr. kg. græs bliver lavere og lavere over tid

Værdiforringelse af ejendom blandt andet pga. manglende muligheder for at drive indtægtsgivende aktiviteter f.eks. salg af dyr, afgrøder f.eks. græs og wrap, når visse aktiviteter ikke længere er en mulighed, samt at bruge tid på at være underlagt og afhængige af kommunikation med Odsherreds kommunes Naturteam.

Tab af investeringer f.eks. dyr, maskiner, vandingsanlæg, hegning

Økonomiske konsekvenser

Fredningsbudgetter udestår

Tab grundet den omfattende omskrivning af fredningsbestemmelserne i den påtænkte fredning, idet omskrivningen forringer landbrugserhvervets udviklingsmuligheder. Det gælder blandt andet bestemmelserne nævnt i §4 angående "Arealernes drift og anvendelse". Et konkret eksempel er begrænsningen om tilplantning: "...må ikke tilplantes eller dyrkes med flerårige udsigtshæmmende afgrøder." Hvad er udsigtshæmmende? Derudover kan visse former for tilplantning gavne biodiversiteten i forbindelse med dyrenes levesteder og være med til at pryde landskabet.

Konklusion:

Der er ikke udarbejdet retvisende og fyldestgørende budgetter, der redegør for de forventede udgifter, der er knyttet til gennemførelsen af påtænkte fredningsforslag.

Et væsentligt økonomisk motiv for den påtænkte fredning er, at staten betaler 75 %.

A photograph of four Highland cattle standing in a grassy field at sunset. The sky is filled with wispy clouds and a few white contrails. The cattle are silhouetted against the bright orange and yellow light of the setting sun. The foreground is a lush green field, and the background shows rolling hills under a clear sky.

ANDRE VÆSENTLIGE FORHOLD

Andre væsentlige forhold

Habilitetsudfordringer- herunder tidligere ledere i Naturteam

Påtænkt fredning er et forsøg på at opnå det der ikke lykkedes for kommunens naturteam med det fejlslagne projekt "Naturpleje i fællesskab i perioden 2014-2016. Der er en række indlysende habilitetsudfordringer relateret i relation til påtænkte fredning af Veddinge Bakker og Skamlebæksletten.

Michael K. Bay er i dag igen leder af kommunens Naturteam. Michael K. Bay har en hovedrolle i forbindelse med den påtænkte fredning. Han har præsenteret de tre fredningsscenerier overfor politikerne i Miljø- og klimaudvalget. Han har plæderet for den omfattende påtænkte fredning, der går langt udover det som Danmarks Naturfredningsforening oprindeligt foreslog, nemlig udelukkende at frede Skamlebæksletten og Bollinge Bakke.

Michael K. Bay var også ansvarlig for det fejlslagne projekt "Naturpleje i fællesskab" som leder af Naturteamet.

Den påtænkte fredning har to fundamentale lighedspunkter med naturteamets fejlslagne projekt "Naturpleje i fællesskab" i perioden 2014-2016. Der ønskes offentlig adgang i hele området og kommunens naturteam ønsker at overtage naturplejen.

Se i øvrigt bilag: Dok.2 - Naturpleje i fællesskab evaluering reduceret version

Benjamin Dyre er og var ansat i Naturteamet under omtalte ledere og havde hovedrolle i projektet "Naturpleje i fællesskab". Benjamin Dyre har udvist en adfærd på en række områder, der er yderst kritisabel som myndighedsperson. Enkelte eksempler er direkte opfordring til at angive lodsejere via klage til kommunen, "liker" privat holdning til fredningen på sociale medier og har ved flere lejligheder overfor lodsejere gentaget visionen fra "Naturpleje i fællesskab" projektet om et stort fælles område der åbent for offentligheden.

Danmarks naturfredningsforening Odsherred med bil parkeret i natura
2000 området i forbindelse med møde ...
Har selv klaget over bilkørsel i området i medierne...

Andre væsentlige forhold

Habilitetsudfordringer - herunder tidligere ledere i Naturteam

Kort inden det mislykkede projekt "Naturpleje i fællesskab" blev endelig forkastet blev **Thomas K. Martinsen** leder af Naturteamet. Thomas K. Martinsen forlod Odsherred Kommune efter relativ kort periode på posten og var leder, da projektet blev endelig forkastet og blev valgt ind i byrådet. Thomas K. Martinsen var også leder og ansvarlig for projektet "Naturpleje i fællesskab" i perioden omkring 2016, da projektet blev forkastet. Thomas K. Martinsen er i dag byrådsmedlem og har på Dialogmødet d. 25. maj 2021 med lodsejerne efter byrådet blev splittet i forbindelse med påtænkte fredning, udtrykkelig nævnt, at det giver god mening med den store fredning, idet staten som bekendt finansierer 75 % af udgiften i forbindelse med erstatningsdelen i fredningen, som skal sikre adgang til området med det tætte stisystem.

Morten Egeskov var formand for Miljø- og klimaudvalget, hvor projektet "Naturpleje i fællesskab" lå rent politisk. Morten Egeskov var hovedpersonen i en meget omtalt ekspropriations sag der sikrede en stiføring direkte forbi borgers private hjem og have. I dag er Morten Egeskov direktør for Geopark Odsherred og turistfunktionen og har samtidig været medlem af bestyrelsen i Geopark Odsherred. Morten Egeskov er den eneste, der via direkte henvendelse fra Naturteamet, er blevet inviteret til at afgive partshøring med afsæt i Geoparkens interesser.

Bente Ilsø er angivet som ansvarlig for fredningen i Danmarks Naturfredningsforening Odsherred, Samtidig er Bente Ilsø formand for Skamlebæk Naturlaug. Det er en sammenblanding af interesser når Bente Ilsø har indsendt en række indlæg og udtalelser med Skamlebæk Naturlaug som afsender, når hun samtidig er angivet som ansvarlig for fredningsprojektet i regi af Danmarks Naturfredningsforening Odsherred. Bente Ilsø er sommerhusejer og nabo til Skamlebæksletten og har været initiativtager til flere aktiviteter i forbindelse med Geopark festival gennem årene på selve Skamlebæksletten.

Konklusion: En række personer har det tilfælles, at de alle har haft en stor aktie i det fejlslagne projekt "Naturpleje i fællesskab", som havde samme fundamentale formål som den udvidede version af den påtænkte fredning. Deres roller i dag og deres ageren kan relateres direkte til et forsøg på at opnå det, der ikke lykkedes med det fejlslagne projekt "Naturpleje i fællesskab".

Andre væsentlige forhold

Byrådet vildledt lige inden afgørende afstemning

Lige inden afgørende beslutning og afstemning blev byrådet vildledt af borgmester og næstformanden for Miljø-og klimaudvalget på afgørende punkt om indholdet af § 34 forbuddet. Dette er dokumenteret på video fra byrådsmødet d. 23. september 2021. Det er til trods for, at borgmesteren på direkte spørgsmål bekræfter, at han er fuldt opdateret på beslutningsgrundlaget, og at han har tilstrækkelig indsigt til at kunne beslutte på oplyst grundlag.

Citat fra det udsatte byrådsmøde om afstemningen:

Thomas Adelskov sagde følgende på det ekstraordinære byrådsmøde:

*"Debatten her kan efterlade det indtryk, at det § 34 forbud **fortsætter i en evighed**. Det gør det ikke. Det har gyldighed af et år fra offentliggørelse og det vil sige det løber ud når denne her måned løber ud så gælder § 34 forbuddet ikke længere **så det bør i min optik være en parentes i forhold til de bekyrninger som nogen kunne sidde med**".*

Borgmesterens udtalelse er i direkte modstrid med de bemærkninger til klagen over § 34 forbuddet, som kommunen sendte til Miljø- og Fødevarerklagenævnet 17. oktober 2020, hvor der er angivet: "Det udstedte forbud vil blive fulgt op af et fredningsforslag, der indeholder tilsvarende bestemmelser om indgreb i den aktuelle drift eller udnyttelse af en ejendom, og det vil fremgå af fredningsforslaget, at bestemmelserne skal have retsvirkning, medens fredningssagen verserer, jf. naturbeskyttelseslovens § 37, stk. 3".

Inden borgmesterens bemærkning forklarede næstformanden for Miljø-og klimaudvalget også på afstemningsdagen § 34 påbuddet, og at dets elementer udløber, og de ikke har betydning fremadrettet. Det er i direkte modstrid med realiteterne, som næstformanden efterfølgende har erkendt efter grundig opdatering via lodsejer efter den afgørende afstemning. Den del af byrådet der havde forstået konsekvenserne af § 34 elementerne stemte imod, bortset fra den Radikale repræsentant, der samtidig er viceborgmester.

Konklusion: Byrådet er dermed blevet vildledt på afgørende område lige inden afgørende afstemning af både borgmester og næstformand for Miljø-og klimaudvalget.

Andre væsentlige forhold

Manglende oplysningsgrundlag for afgørende beslutning og afstemning i byrådet

Via dialog med byrådsmedlemmer er det åbenlyst, at beslutningen og afstemningen ikke er taget på et tilstrækkeligt oplysningsgrundlag.

Alene realiteterne om § 34 påbuddet og reglen om tilskudsfordring giver rigelig med dokumentation. Byrådet havde ikke fået oplyst, hvad § 34 påbuddet med dets elementer samt spillereglerne om tilskudsfordring betyder og slet ikke hvilke fatale konsekvenser disse dele af fredningen indebærer. Lodsejerne kommunikerede realiteterne via personlige samtaler, mail, tilbud om at besøge konkret ejendomme. Det gjorde meget stort indtryk på de udvalgte byrådsmedlemmer og dette medførte i sidste ende at udvalgsformænd kontaktede borgmesteren som ”måtte hive i håndbremsen”, som han blev citeret for i pressen. Samtidig betød disse forhold at den planlagte afstemning blev udsat, og der blev etableret et såkaldt ”Dialogmøde d. 25. maj 2021”. På dialogmødet blev et udvalg af lodejere inviteret til dialog med byrådet efter pausen. Inden fik byrådet præsentation af forvaltningen og DN.

På trods af intentionerne om at få bedre styr på realiteterne i indholdet i den påtænkte fredning, viste det sig alligevel, at borgmester og næstformanden i Miljø- og klimaudvalget ikke var i stand til på afstemningsdagen at redegøre for § 34 påbuddet og dets elementer. Der forgik en direkte vildledning som påvirkede afstemningen.

Borgmesteren og næstformanden for Miljø og Klima udvalget udtalte på byrådsmødet d. 1. juni 2021, at § 34 forbuddet ophører, når frednings sagen rejses. Dvs. d. 30. juni 2021. Sandheden er, at forbuddet afløses af nøjagtigt de samme bestemmelser, idet disse fremgår af fredningsforslaget, og dermed gælder fra d. 1. juli 2021 indtil fredningsforslaget godkendes eller afvises.

Redegørelsen for denne påstand er 100 % dokumenteret på video fra mødet. Det skal tilføjes, at næstformanden blev tilbudt en orientering i form af en præsentation om realiteterne i forbindelse med § 34 elementerne. Næstformanden erkendte, at der er et problem her, som han efterfølgende vil tage hånd om.

Andre væsentlige forhold

Manglende oplysningsgrundlag for afgørende beslutning og afstemning i byrådet

Dette er blot et eksempel på et utilstrækkeligt oplysningsgrundlag. Et medlem fra den socialdemokratiske gruppe, sagde direkte undskyld for at have stemt for i første omgang af den påtænkte fredning, idet vedkommende senere fik set konsekvenserne af beslutningen. Dette gjaldt også de voldsomt indgribende stiplaner, som byrådet slet ikke var blevet informeret om inden den første afstemning.

Udover ovennævnte udestår væsentlige elementer i oplysningsgrundlaget på økonomisiden, der er uddybet i afsnit 4.3: Økonomi. Konsekvensen af dialogen med byrådsmedlemmerne samt pressedækningen inklusive en lang række debatindlæg blev et splittet byråd efter vidensniveau blev øget

Konklusion: Det er åbenlyst, at byrådet ikke har haft et tilstrækkeligt belyst beslutningsgrundlag som udgangspunkt for en afgørende og vidt rækkende beslutning.

Andre væsentlige forhold

Manglende selektiv partshøring

Der har ikke været nogen direkte parthøring af lodsejerne i processen indtil det offentlige møde den 23. september 2021. Der har været et enkelt webmøde, hvor DN og kommunen præsenterede elementer af påtænkte fredning og med mulighed for at stille nogle spørgsmål elektronisk i en meget tidlig fase inden fredningsforslaget forelå.

Den eneste partshøring, der henvises til, er udtalelse fra Geoparkens direktør Morten Egeskov. Det fremgår af aktindsigt samt informationen til byrådet på Politiker web/sagsfremstilling.

Som det fremgår, er udtalelsen baseret på direkte opfordring af kommunens Naturteam.

Direktør for Geopark Odsherred, Morten Egeskov, har udtalt følgende:

”Skamlebæksletten og omgivende arealer er beliggende på Vejrhøj-buen, som er et enestående eksempel på landskabsdannelsen under seneste istid, og dermed en helt afgørende forudsætning for UNESCO’s godkendelse af Odsherred som geopark

Foruden de landskabelige og geologiske værdier, som bl.a. omfatter meget tydelige smeltevandskløfter, indeholder området en meget stor biodiversitet. Det er derfor af afgørende betydning for Geopark Odsherred, at området bevares, og at offentlighedens adgang hertil sikres.”

Der har slet ikke været nogen partshøring vedrørende stiplanerne, som heller ikke blev omtalt på kommunens webmøde i 2020. Faktisk blev stiplanerne holdt hemmelige helt frem til april 2021.

Indtil da havde ingen af lodsejerne den mindste anelse om, at der overhovedet indgik stier i fredningsplanerne, og slet ikke et omfattende stinet.

Konklusion: Partshøring har været selektiv og utilstrækkelig

From: Morten Egeskov
Sent: 4 June 2020 15:53 (UTC +01)
To: Lena Marie Bau
Subject: SV: Udtalelse vedr fredning

Hej Lena

Her er en udtalelse fra Geopark Odsherred. Jeg har helt bevidst ikke forholdt mig til fredningen, men alene forsøgt at beskrive områdets betydning for geoparken:

Skamlebæksletten og omgivende arealer er beliggende på Vejrhøj-buen, som er et enestående eksempel på landskabsdannelsen under seneste istid, og dermed en helt afgørende forudsætning for UNESCO's godkendelse af Odsherred som geopark. Foruden de landskabelige og geologiske værdier, som bl.a. omfatter meget tydelige smeltevandskløfter, indeholder området en meget stor biodiversitet. Det er derfor af afgørende betydning for Geopark Odsherred, at området bevares, og at offentlighedens adgang hertil sikres.

Med venlig hilsen / Mit freundlichen Grüßen / Sincerely

Morten Egeskov
Direktør

Geopark Odsherred
- UNESCO Global Geopark

Andre væsentlige forhold

Kommunikation og forskelsbehandling

Flere byrådsmedlemmer har med rette - på byrådsmøder og dialogmødet - beklaget involveringen og kommunikationen til lodsejerne.

Et par eksempler fra stiprocessen.

Selve stiprocessen er forgået uden nogen form for involvering eller afstemning med berørte lodsejere, selv om den er voldsomt indgribende.

I forbindelse med dialog om meget u hensigtsmæssige stier i forhold til dyrs levesteder og privatlivets fred er der forhold der skal nævnes. Lodsejere, der henvendte sig direkte til Naturteamet blev afvist på stedet med besked om at stier kan lægges af Naturteamet hvor de vil og der bliver ikke flyttet et komma. De pågældende fik ikke justeret u hensigtsmæssige stiføringer. Derimod fik lodsejere, der tog direkte kontakt via direktionen, dog først efter at have fået afslag fra Naturteamet, et helt andeledes resultat og medhold i synspunkter. Sagen og sagerne kan dokumenteres.

Det er yderst u hensigtsmæssigt, at udfald på så afgørende en sag som et stiforløb, der forstyrrer dyrs levesteder og privatlivets fred afhænger af hvem, der bliver kontaktet, og hvor i Odsherreds kommunes organisation den enkelte vælger eller er i stand til at kontakte. I de tilfælde hvor det lykkedes at få synspunkterne i gennem på direktionsniveau blev forholdene rettet og taget ud af fredningsforslaget.

Det skal nævnes, at lodejerne på trods af manglende involvering selv har udviklet et stiforslag baseret på en naturlig proces ud fra kriterier, behov etc. Dette forslag blev præsenteret på omtalte dialogmøde d. 25. maj 2021 med byrådet på lodsejernes initiativ. Løsningen integrer desuden højderyg stiens fase II, og den blev modtaget meget positivt af flere byrådsmedlemmer.

Konklusion: Det kan konstateres, at der er foregået forskelsbehandling afhængig af kontakt og kommunikationsform.

Andre væsentlige forhold

DN foreslår scenarie 1, forvaltningen indstiller scenarie 3

Dansk Naturfredningsforening (DN) er, medrejser af det påtænkte fredningsforslag. Oprindeligt ønskede DN udelukkende at frede Skamlebæksletten og Bollinge bakke, som ikke i forvejen var landskabsfredet i modsætning til det øvrige område af Veddinge Bakker.

Dette oprindelige forslag er stort set identisk med den subsidiære påstand, som er fremført af lodsejerne: "Foreningens subsidiære påstand er at udvide landskabsfredningen af Veddinge Bakker fra 1965 til at omfatte Skamlebæksletten og Bollinge Bakke".

Det er samtidig identisk med det forslag, som en gruppe det splittede byråd stillede som modforslag i forbindelse med den afsluttende og udsatte endelige afstemning i byrådet. Forslaget blev rejst af den gruppe, der havde gjort sig ulejlighed med at sætte sig ind i realiteterne og konsekvenserne efter lodsejerne havde påpeget en række uidentificerede udfordringer og konsekvenser ved den omfattende påtænkte fredning, der også skulle omfattede de områder, der i forvejen er fredet og fuldt beskyttet naturmæssigt.

Det var Odsherred kommune, der ønskede at inddrage hele det område der i forvejen er fredet via fredningen af 1965. Hovedmotivet for Odsherred kommune til at udvide fredningen er som nævnt andet sted, at få etableret et tæt net af stier og for at kunne gennemføre den såkaldte Højderygsti fase 2 med staten som medfinansierer de 75 % af erstatningsbeløbet.

I forbindelse med kommunalvalget er den påtænkte fredning blevet udfordret på natursiden og økonomisiden i pressen. Det er fremhævet, at det er spild af skatteborgernes penge at investere minimum kr. 10 mio. i erstatning og derudover et uoverskueligt beløb i al evighed under overskriften: "Skal naturen og skatteborgerne i Odsherred være taberne, når der findes en meget enkel og oplagt løsning: *Hvad er årsagen til at Odsherred kommune vil bruge 10 mio. kr. på overflødige erstatninger til lodsejere og et uoverskueligt millionbeløb, hvert eneste år i al evighed på noget der - i bedste fald er overflødigt - og påviseligt forringer den enestående natur i en kommune med en tårnhøj kommuneskat, der ikke findes højere i kongeriget*"

Andre væsentlige forhold

DN foreslår scenarie 1, forvaltningen indstiller scenarie 3

Den enkle løsning der henvises til her er igen identisk med lodsejernes nævnte subsidiære påstand, som er fremført af lodsejerne med at udvide landskabsfredningen af Veddinge Bakker fra 1965 til at omfatte Skamlebæksletten og Bollinge Bakke.

Konklusion: Det er Odsherred kommunes Naturteam, der har en dagsorden om at sikre stier og overtage naturplejen, og de har søgt at overbevise byrådet om denne tilgang.

A photograph of four Highland cattle standing in a grassy field at sunset. The sky is filled with wispy clouds and a few white contrails. The cattle are silhouetted against the bright orange and yellow light of the setting sun. The foreground is a lush green field, and the background shows rolling hills under a clear sky.

INDIVIDUELLE FORHOLD OG ØNSKER

Individuelle forhold og ønsker

Som anført under foreningens tertiære påstand, ønsker vi, at lodsejernes individuelle forhold og ønsker indarbejdes i de endelige fredningsbestemmelser, hvis det, mod forventning, viser sig at Fredningsnævnet, vil fremme hele eller dele af fredningsforslaget.

Disse individuelle indsigelser er i nogle tilfælde sendt direkte fra den enkelte lodsejer, for de flestes vedkomne er de samlet i et separat dokument: Dok. 1 – Individuelle indsigelser mod fredningsforslaget.

I bilag 9.2: "Ændringer til fredningsbestemmelser" er listet en række ændringer til teksten i fredningsforslaget.

BESIGTIGELSER

Besigtigelser

Vi anmoder om en besigtigelse af de berørte ejendomme samt en forhandling i umiddelbar forlængelse deraf startende med en forhandling med foreningens repræsentanter og derefter de enkelte lodsejere.

Dette for at sikre, at de relevante momenter bliver hørt og inddraget i fredningsafgørelsen, herunder i erstatningsudmålingen, såfremt denne bliver en realitet.

Liste over lodsejere der på nuværende tidspunkt ønsker en besigtigelse: (Blændet i hvidt)

ALTERNATIVE LØSNINGER

Udvidelse af landskabsfredningen af 1965

Den enkle løsning er at udvide landskabsfredningen af 1965 til at omfatte Skamlebæksletten og Bollinge Bakke. Hele det påtænkte fredningsområde vil være beskyttet af:

Planloven

Naturbeskyttelsesloven

Kystbeskyttelsesloven

Råstofloven

Museumsloven

EU's habitatdirektiver – bestående af fuglebeskyttelsesdirektivet og habitatdirektivet, herunder Stat og kommunale Natura 2000 planer samt kommunale handleplaner

Miljømålsloven

Husdyrbrugloven

Landskabsfredningen fra 1965

Økologi- og Plejegræsaftaler på lodsejerniveau

Foreningen Fællesskabet for Veddinge Bakker

Lodsejerne kan fortsætte den positive udvikling af landskabet og naturen jf. afsnit 4.2. De væsentligste naturplejere dyrene kan udføre naturpleje, og de kan få deres daglige foderration. Lodsejerne kan fortsætte deres erhverv som hidtil. Vi kan undgå sager, a'la sagen fra Mols Bjerge, hvor et antal dyr døde af sult.

Alternativt stisystem

Lodsejerne har udarbejdet et alternativt stisystem, som dækker strækningen fra Esterhøj til Vejrhøj, fordi det i videst muligt omfang er baseret på eksisterende veje og stier. Minimerer slid på, og forstyrrelser af naturen samt forstyrrelser af ejendomsret og privatlivets fred. Beskyttelse frem for udnyttelse.

Stigforslaget:

Understøtte Geoparkens fire søjler

Rundture - udsigtspunkter

Minimalt tryk på natur og omkringliggende miljø

Lokal involvering

Variierende og afvekslende

Strand, skov og landskab

Praktisk og enkelt at gennemføre

Konsensus lodsejere

Cafe, opholdssteder, aktivitet

Undgå konflikter, dårlig omtale etc.

Parkeringsplads toiletter

Alternativt stisystem

Nedenstående billede viser en sti på 2,4 m, heraf 1,2 m i vejsiden og 1,2 meter på vejen med en bred punkteret kantlinje, hvilket i sig selv fordrer en hastighedsgrænse på max. 50 km/h. Det er også en smidig løsning, hvor der er forskellige løsninger på delstrækninger med forskellige forhold, herunder sti udelukkende på vejen.

Alternativt stisystem

Stierne langs vejene – Indblik uden indtrængen

Dette stiforslag giver en mere omfattende og hel løsning, som rækker langt ud over Natura 2000 området og resten af den nuværende landskabsfredning i Veddinge Bakker. Hermed bliver stinettet knyttet sammen hele vejen fra Høve mod nordøst til Bjergene mod sydvest i selve stiforslaget, som et kerneområde i forløbet af Højderygstien gennem hele Odsherred.

Samtidig er stiforløbet udformet sådan, at det beskytter og bevarer det enestående landskab og rige dyreliv, og hermed giver det også en langsigtet sikring af den bedst mulige oplevelse for beboere og besøgende. Indblik uden indtrængen giver stærke oplevelser af landskabet med dets højder og dybder set fra mange sider, og det giver rige oplevelser af dyreliv fra passende afstand i stedet for at fordrive dyrene og efterlade et oplevelsesfattigt landskab.

Agerlandskabet inden for den nuværende landskabsfredning har et rigt dyreliv, men det meste udgør et smalt og sårbart område, som er klemt inde mellem veje og bebyggelse.

Den nordøstlige del er et smalt område på 600 meter mellem Veddingevej og Strandgårdsvej, afgrænset af Kollevej mod sydvest. Inde på disse marker, langs skel og jorddiger og i moserne centralt i området har det tilbageværende dyreliv plads til at fouragere og yngle i fred for den markant øgede benyttelse af området omkring. Viber, agerhøns, fasaner, rovfugle (tilmed Rød Glente), flokke af gæs, isfugl, lærker og andre småfugle, harer, snoge, markfirben, tudser, frøer, vildænder og store flokke af rådyr ses og høres, og mange har deres hverdagsliv her.

Imellem Kollevej og den sydlige ende af Disbjergvej bliver fortsættelsen af dette agerland endnu smallere, helt ned til 400 meter hvor Natura 2000 området begynder imellem sommerhusområdet mod nord og Veddinge mod syd. Til gengæld er denne smalleste del af landskabet og dets tilsvarende dyreliv skærmet mod den forøgede benyttelse og danner derfor et uforstyrret levested og tilflugtssted året rundt, og det udgør den vigtige overgang, der knytter hele området for landskabsfredningen sammen og sikrer bevægelsesfriheden for alle slags dyr.

Alternativt stisystem

Stierne langs vejene – Indblik uden indtrængen

Resten af Natura 2000 området breder sig ud til et større landskab præget af folde fra sydvest til nordøst. Den sydvestlige del af Natura 2000 området er mindre påvirket af øget benyttelse og er ikke omfattet af nogen form for stiplaner. Den nordvestlige del er derimod udsat for den øgede benyttelse og rummer vigtige levesteder.

Med det foreslåede stiforløb ført langs vejene skånes hele dette landskab, sådan at det kan bevares og nydes i sin nuværende form og helhed som et ubrudt sammenhængende område uden tilbagevendende forstyrrelse. De besøgende fremstår ikke som en trussel, der trænger sig ind på dyrene, som derfor kan føle sig trygge og sikre nok til at bevare deres naturlige adfærd, også i det åbne land som er en afgørende del af levestederne. Det giver netop også den bedste mulige oplevelse for beboere og besøgende, nu og i fremtiden.

Denne balance mellem benyttelse og beskyttelse er en direkte realisering af visionerne i 'Grønt Danmarkskort' og Odsherred Kommunes egen Planstrategi om at udvikle levesteder for planter og dyr i stedet for at afvikle dem.

På den måde bliver der bedre mulighed for både dyr og mennesker til at leve i og opleve det samme landskab.

Det foreslåede stiforløb kan bruges til at skabe en storslået fortælling, hvor den besøgende bliver inddraget som bevidst og aktiv deltager i beskyttelsen af natur og dyreliv, sammen med lodsejerne og den øvrige lokalbefolkning.

Dette kan gøres ved en målrettet tilrettelæggelse af formidlingen i alle led, både gennem den overordnede fortælling og i form af anvisninger såsom medbringelse af kikkert og fotoudstyr, som kan løfte forventningerne til de kommende oplevelser.

En forståelse af dyrenes behov for fred og ro og følelsen af at have et medansvar kan gøre det meningsfuldt at opleve dyrelivets naturlige adfærd fra en passende afstand og forstærke selve oplevelsen.

Alternativt stisystem

Stierne langs vejene – Indblik uden indtrængen

Oplevelsen af selve landskabet med de enestående bakker i den nuværende landskabsfredning bliver også langt stærkere, når modsætningen mellem højder og dybder bliver fremhævet ved, at den besøgende ser bakkerne på vidt forskellige måder og også oplever overgangene og modsætningerne til de omgivende landskaber og havet.

Særligt består den største oplevelse af bakkedrag og oldtidsminder i udsigten op til dem som evige smukke helheder med himlen som baggrund, uden mennesker som forstyrrende indslag, men gerne fremhævet af synligt uforstyrret dyreliv som rådyr og rovfugle.

Højder og dybder inde i selve området for den nuværende landskabsfredning kan særligt opleves fra steder som toppen af Disbjerg og Bollinge Bakke og langs dele af Disbjergvej, Rendevej, Skamlebækvej, Kollevej, Veddingevej og Strandgårdsvej.

Dybden ned mod havet og det lavere område omkring Skamlebæksletten og langs kysten mod nord kan særligt opleves fra steder som toppen af Bollinge Bakke og langs Strandgårdsvej. Modsætningen mellem bakkernes højder og lavlandet mod syd kan særligt opleves i overgangen langs Veddingevej og Riisvej, og i den sydlige ende af Disbjergvej. Det videre udsyn over de omgivende landskaber mod øst og syd kan særligt opleves, der hvor det åbner sig fra udvalgte steder på Strandgårdsvej, Kollevej og Disbjergvej.

Tilknytningen til sommerhusområderne og adgangen derfra opnås ad Lyshøj, Brageshøj og Skamlebækvej, samt ad Kildevangsvej og Strandgårdsvej.

Den videre forbindelse til Bjergene og Vejrhøj opnås ad Disbjergvej og Rendevej og videre ad Ordrupvej, Åsvej og Rullebjerg til Kårupvej, samt ad Skamlebækvej og videre over Skamlebæksletten og langs kysten.

Alternativt stisystem

Stierne langs vejene – Indblik uden indtrængen

Som det fremgår af lodsejernes stiforslag, var vi alle blevet vindere, hvis Odsherreds politikere havde valgt at stille sig på naturens og dyrenes side, sammen med lodsejerne.

Det forholder sig desværre omvendt, efter at flertallet af Odsherreds politikere valgte at fortsætte videre ad den vej, som blev udstukket for dem af Danmarks Naturfredningsforening og de medarbejdere i kommunen, som egentlig har til opgave at varetage naturen og dyrelivet som helhed, men som gladelig ofrer den rigdom, der ligger i bredden og mangfoldigheden og de tilhørende rige og stærke oplevelser for beboere og besøgende.

Denne ofring sker ud fra en snæver holdning til naturen, hvor kun de helt sjældne og truede arter tillægges værdi, medens de mere udbredte arter med det store og brede oplevelsespotentiale slet ikke regnes for noget og derfor ikke anses som beskyttelsesværdige. Denne holdning kom frem i et nyligt svar fra forvaltningen til en lodsejerindsigelse mod det påtænkte stiforløb.

Dette snævre syn på naturen har den virkning, at hele dette enestående, sårbare og oplevelsesrige landskab faktisk slet ikke anses som beskyttelsesværdigt. Det ofres blot til fordel for en blind og uigennemtænkt satsning på masseturisme med Geopark Odsherred som underholdningstema og adgang tværs igennem landskabet, som herved forarmes og faktisk giver en ringere oplevelse for de besøgende, også for Danmarks Naturfredningsforenings medlemmer.

Alt dette næres af en forbløffende mangel på den fremsynethed og forsigtighed, som burde danne grundstammen i enhver planlægning.

Her overses eller ignoreres den velkendte udvikling med stigende urbanisering og globalisering og oplevelsesorienteret livsstil, som sender flere og flere mennesker ud til de sidste tilbageværende rester af uspolet natur. Det er allerede påvist, at corona-epidemien medfører varige ændringer i livsstil, hvilket vil bringe presset på naturen op i en helt anden størrelsesorden, sådan som lukningen af Egtvedpigens Fodspor netop har demonstreret.

Alternativt stisystem

Stierne langs vejene – Indblik uden indtrængen

Dertil kommer, at planerne med Højderygstien slet ikke går ud på at opfylde bestemmelsen i naturbeskyttelseslovens formålsparagraf om først og fremmest “at beskytte naturen med dens bestand af vilde dyr og planter samt deres levesteder” og dertil “at give befolkningen adgang til at færdes og opholde sig i naturen samt forbedre mulighederne for friluftslivet”.

Tvært imod indgår Højderygstien som et aktiv i en global markedsføring af Geopark Odsherred, som skal tiltrække flest mulige besøgende fra hele kloden. Som et eksempel på tankegangen i markedsføringen af Højderygstien kan nævnes konferencen "Pejlemærker for Geoparken" for blot et par år siden med deltagelse af Geoparkens direktør og Odsherreds borgmester, hvori det indgik, at Højderygstien skulle indvies som et Maratonløb, da distancen ville komme op på de godt 42 kilometer i alt.

Ydermere udgør området netop hovedattraktionen i hele Geopark Odsherred og vil derfor tiltrække flere besøgende end nogen anden del af Højderygstien.

Den uundgåelige konsekvens vil blive, at en voldsomt stigende strøm af alverdens mennesker, vil forarme dette landskab og omdanne det til endnu et nedslidt og oplevelsesfattigt område i det åbne land, måske i et hidtil uset omfang.

Skadevirkningen af de påtænkte stiplaner kan allerede ses af den forarmelse, der allerede nu i denne allerførste fase er påført naturen og særligt dyrelivet ved den del af Højderygstien, der er ført ind i selve området for den nuværende landskabsfredning og op over Brendeshøj.

Det er den form for ødelæggelse af natur og dyreliv, der vil blive forstærket og videreført ved den påtænkte stiføring, der vil skære sig dybt ind igennem området for den nuværende landskabsfredning, som Odsherreds politikere har ansvaret for at beskytte og forvalte på en bæredygtig måde.

Alternativt stisystem

Stierne langs vejene – Indblik uden indtrængen

En sandfærdig fortælling og formidling i forbindelse med det påtænkte stiforløb bør omfatte, at den besøgende rent faktisk bliver direkte inddraget som ufrivillig aktiv deltager i ødelæggelsen af natur og dyreliv, som den invasive art, der fortrænger de andre.

Den påtænkte stiføring og gennemførelsen imod lodsejernes ønsker vil faktisk være i direkte modstrid med de fundamentale forpligtelser for Geoparker til at beskytte både naturen og lokalbefolkningens vilkår, der allerede var udtrykkeligt anført i UNESCOs ansøgningsvejledning og andet materiale, dengang Odsherred Kommune indgav ansøgningen om optagelse af Geopark Odsherred.

BILAG

Tidsmæssigt perspektiv på Natur og landbrugsudviklingen

Går man 100 år tilbage blev næsten alle arealer i området drevet landbrugsmæssigt. De eneste arealer der ikke var under plov (først heste så grå Ferguson mv.) var meget stejle arealer som Disebjerg knolden, det store overdrev ved Disebjerg (for sandet jord) og enkelte andre stejle skråninger. Sådant var det også i store træer, da de første tilgængelige luftfotografier blev taget først i 50'erne (luftfoto 54 på Krak). I 60'erne blev der f.eks. dyrket asparges flere steder i området. Arealmæssigt var det således meget færre arealer med tørt overdrev og vedvarende græsmarker end der er i dag.

Fra sidst i tresserne og 20 – 30 år frem holdt det intensive landbrug i store træer op. Ejendommene blev købt op af folk der ikke levede af landbrug, og blot ville bo i den smukke natur. Kornpriserne faldt også, således at økonomien i at dyrke arealer med halvdårlig bonitet og arrondering blev forringet. Men der dyrkes dog stadig korn mv. på nogle arealer i den gamle fredning, hvilket også var meningen. En meget stor del af arealerne blev dog tilsået med græs og heget ind til mere ekstensiv græsning. En medvirkende årsag til denne udvikling var også de tilskudsmuligheder enkeltbetalingen (EU-støtten) gav, herunder gode miljøtilskud, for ikke at gøde og sprøjte. De steder hvor græsarealerne blev udnyttet mest ekstensivt, dvs. uden omlægning og gødning, udviklede de sig til vedvarende græsmarker med en del overdrevsplanter mv. der langsomt indvandrede. En dag kom så kommunens biologer forbi og fandt botanikken så rig, at arealerne inden for de gældende regler kunne erklæres for værende § 3 arealer. Hvilket indebærer at arealerne får en meget stærk beskyttelse, og nu er helt beskyttede mod omlægning, pesticider og gødskning.

Området omkring Disbjergvej, Joselbjergvej, Rendevej ændrede langsomt karakter til det, det har været de sidste 10-20 år. Vedvarende græsmarker, hvor langt de fleste er §3. Nogle få græsmarker græsses tæt, de fleste helt "almindeligt" andre meget lidt, og nogle slet ikke. Kort sagt har lodsejerne ladet deres jord glide over i et overdrev, der er en mellemting mellem kultur og natur (overdrev), men plejet arealerne så de ikke er sprunget i krat eller skov, og derved givet sommerfugle og insekter meget bedre vilkår end nogensinde tidligere.

Tidsmæssigt perspektiv på Natur og landbrugsudviklingen

Biodiversiteten har haft jævn fremgang i alle årene hvilket også skrives i fredningsforslaget og dokumenteres i Natura 2000-basisanalyse 2022-2027, Sejerø Bugt, Saltbæk Vig, Bjergene, Diesebjerg og Bollinge bakke, Natura 2000-område nr. 154, Habitatsområde H135 og H244,

Fuglebeskyttelsesområde F94 og F99, Maj 2020. Denne udvikling er åbenbart ikke god nok, biologerne mener, det kan blive bedre og nævner altid overgræsning og tilførsel af næringsstoffer som en trussel mod naturkvaliteten, hvilket også fremføres i fredningsforslaget. Dette er efterhånden ren automatik. Økonomien i kødkvæg forringes år for år, og gennemsnitsalderen for kødkvægsholdere er meget høj, det går kun en vej for antallet af kødkvægsholdere og kødkvæg og det er nedad. Denne udvikling rammer også dette område over tid. Set over de næste 10-20 år vil meget af kvæget forsvinde. Mht. til næringsstoffer skal tilskudsfodring også ses i det lys, at tilskudsfodres der, så fjernes der også tilsvarende flere slagtekroppe (næringsstoffer). Foder er dyrt og bruges mindst muligt. Undergræsning bliver snart et meget større problem, for hvis tilgroningen konstant skal kontrolleres mekanisk, giver dette et dårligere helhedsresultat, end den nuværende situation.

Den eneste store undtagelse for alt hvad der lige er skrevet om pleje er det meget store totalt oplejede areal knyttet til Radiostationen (Skamlebæksletten og Bollinge Bakke). Dette er naturmæssigt udsat for svigt, og der hvor plejeb behovet ligger.

I det lys er det svært at forstå, at der i fredningsbegrundelsen skrives at der er behov for (meget vidtgående) plejeindgreb på de privatejede arealer, at der er risiko for opløjninger osv.

Der nævnes, at sommerfuglearter er truet. Underforstået dårlig pleje. Sommerfuglene har i lodsejernes område næppe haft så gode betingelser de sidste 100 år som nu.

Tidsmæssigt perspektiv på Natur og landbrugsudviklingen

Deres forsvinden skyldes helt sikkert den generelle store insektkrise som Danmark og Europa desværre oplever, men måske også de uplejede arealer på radiostationen (Skamlebæksletten og Bollinge Bakke), og at sommerhus-byggeriet har slugt enorme arealer. Det virker useriøst at antyde at det skyldes forkert pleje hos lodsejerne.

Fredningen har til formål at bevare naturværdierne og fremme visse naturtyper (tørre overdrev), noget lodsejerne har gjort helt frivilligt, og meget bedre end f.eks. Staten, hvis areal omkring Disebjerg først for nylig er blevet delvis maskinelt ryddet, og har været og er stadig det mest tilgroede areal i hele området.

I forbindelse med beskrivelsen af den historiske udvikling i området er emnet invasive arter nødt til at blive beskrevet. For 30-40 år siden begyndte de første gyvel at dukke op, de spredte sig langsomt men sikkert på en lang række områder. Det er nyttesløst at diskutere hvorfor, man kan blot konstatere at de fortsat spreder sig mere og mere, og selv meget hårde vintre (f.eks. 2018) gør ikke nogen forskel. Gyvel kan med nuværende metoder ikke bekæmpes (udryddes) men kun kontrolleres, og "kontrollen" koster ud over mange penge også naturværdi. Det store overdrev ved Disebjerg som har området højeste naturværdi bliver slået 1-2 gange om året (en kort overgang finansieret af kommunen, men så løb pengekassen tom). Det er selvfølgelig heller ikke fremmende for naturtilstanden, bæredygtigheden eller balancen i naturen, at næsten al jorden overkøres med en traktor, hvilket skal fortsætte i al fremtid. Der er desværre ikke andet alternativ i øjeblikket. Lige nu slår lodsejerne vel ca. 40 ha. årligt. Dette areal vokser desværre, da gyvelen spreder sig. Store arealer af radiostationen (Skamlebæksletten og Bollinge Bakke) skal også slås årligt. Det bliver en stor og kostbar opgave. Gyvel spreder sig primært hvor jorden er let og græsset dårligt (dårlig konkurrence). Det fredningen ønsker at fremme, er græssvage men blomsterrige marker. En åben ladeport til gyvelproblemet. Gyvel er ikke det eneste problem. De sidste 10 år har engbrandbæger bredt sig meget, hvilket er sket overalt i landet. Det er gået stærkt, for i den botaniske gennemgang af naturen i området (2013-14) nævnes den ikke som et problem. Da den er giftig for de græssende dyr, særligt heste, og er meget dominerende, søges den også kontrolleret af lodsejerne. Den trækkes manuelt op på mange marker, hvilket er meget tidskrævende, men gøres fordi lodsejerne føler ansvar for deres dyr og marker

Tidsmæssigt perspektiv på Natur og landbrugsudviklingen

I stigende grad findes der dog marker hvor lugeopgaven er uoverkommelig, og så slås markerne når engbrandbæger planterne står i fuld blomst. Ser man f.eks. på græsmarkerne i Bjergene og Disbjerg (statens arealer), er problemet eksploderet de sidste 2 år. Her gøres intet, men der afgræsses med meget få dyr, som så græsser udenom. Så lever man med at markerne er blevet gule. Overalt i landet ses nu "dyre forladte" folde, som er helt domineret af engbrandbæger. Ikke et kønt syn. Det kan være vanskeligt eller umuligt at styre naturen, fredning eller ej.

En fredning som indebærer, at kommunen overtager "plejningen", herunder bestemmer græsningstryk, dyreracer, slå tidspunkter mv., vil helt sikkert fjerne motivation hos lodsejerne til selv at fortsætte indsatsen. Det virker også helt urealistisk at kommunen kan og vil bruge de nødvendige ressourcer, alene radiostationens (Skamlebæksletten og Bollinge Bakke) områder bliver en kæmpe opgave.

Det er helt afgørende at lodsejerne forsat kan bestemme græsningstryk, vinterfodre mv. Hvis en lodsejer ikke længere kan have f.eks. 3 heste eller 5 køer gående i en fold, og evt. tilskuds fodre om vinteren eller hvis der er en meget tør sommer, har man jo mistet den totale ejendomsret, og det vil jo også hæve erstatningen betydeligt, selv for § 3 arealer. Hvad værre er måske helt fjerne motivationen for lodsejerne til at tage ansvar for deres jord. Det skal i øvrigt nævnes, at ideen om helårsgræsning i dette område uden mulighed for vinterfodring helt klart vil være i strid med dyrevelfærdsloven, da området ikke kan tilbyde alternative fødekilder i fornødent omfang.

Når man ser på områdets udvikling gennem de sidste 50 år, nuværende tilstand og sandsynlige udvikling (uden en fredning), er denne gået entydigt naturens vej, og vil fortsætte i samme spor.

Tidsmæssigt perspektiv på Natur og landbrugsudviklingen

Behovet for en fredning er unødvendig, men bygger på virkelighedsfjerne formodninger om at sikre naturen og biodiversiteten med tiltag, som muligvis ikke virker. Der er alvorlig risiko for at fredningen, når/hvis lodsejerne melder sig ud, og der vil mangle plejeresourcer og plejekompetencer (findes ikke i større omfang hos kommunen), at alt bliver ringere rent naturmæssigt.

Kim Enemark

Agronom

Planteavlskonsulent - 35 år som rådgiver for landmændene på Lammefjorden

Ændringer til fredningsbestemmelser

Fredningsbestemmelser		
Paragraf	Stk	Kommentar
§ 3 Bevaring af området	Stk. 1. Fredningsområdet skal bevares i sin nuværende tilstand, medmindre en tilstandsændring er påbudt eller tilladt i de øvrige bestemmelser eller tillades ved forudgående dispensation fra fredningsnævnet, f.eks. i forbindelse med naturgenopretning/naturforbedring eller rekreativ anvendelse.	Af teksten fremgår: "Fredningsområdet skal bevares i sin nuværende tilstand, medmindre en tilstandsændring er påbudt eller tilladt i de øvrige bestemmelser". Det betyder f.eks. at paragraf 4: Arealernes drift og anvendelse, at de nævnte stykker refererer til ovenstående tekst markeret med rødt.
§ 4 Arealernes drift og anvendelse	Arealer beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3: Stk. 1. Arealer, der på tidspunktet for fredningen er omfattet af naturbeskyttelseslovens §3 og som er angivet på kortbilag 2, skal fremover henligge som natur. Det betyder bl.a. at naturområderne ikke må omlægges, jordbehandles, drænes, opdyrkes, tilplantes, gødskes, sprøjtes med bekæmpelsesmidler eller på anden måde tilstandsændres, så naturværdierne forringes. Ved afgræsning skal græsningstrykket fastsættes af plejemyndigheden, så det understøtter en positiv udvikling af områdets biodiversitet.	Teksten: "Ved afgræsning skal græsningstrykket fastsættes af plejemyndigheden, så det understøtter en positiv udvikling af områdets biodiversitet" slettes.
§ 4 Arealernes drift og anvendelse	Landbrugsarealer: Stk. 3. Landbrugsarealer med en genopdyrkningsret, jf. fredningskortet, ekstensiveres permanent. Arealerne må herefter ikke omlægges, jordbearbejdes, tilsås, gødskes, kalkes, behandles med pesticider og lignende eller tilplantes med flerårige, udsigtshæmmende afgrøder som for eksempel energipil. Arealerne skal herefter holdes overvejende lysåbne med mulighed for islæt af træer og buske af hensyn til den biologiske mangfoldighed. Ved afgræsning skal græsningstrykket fastsættes af plejemyndigheden, så det understøtter en positiv udvikling af områdets biodiversitet.	Stk. 3. Skal udgå.

Ændringer til fredningsbestemmelser

Fredningsbestemmelser		
Paragraf	Stk	Kommentar
§ 4 Arealernes drift og anvendelse	Stk. 4. Øvrige landbrugsarealer kan dyrkes som hidtil, men må ikke tilplantes eller dyrkes med flerårige udsigtshæmmende afgrøder. Disse arealer kan ekstensiveres og overgå til naturarealer, som holdes overvejende lysåbne med mulighed for islæt af træer og buske af hensyn til den biologiske mangfoldighed.	Teksten ændres til: "Øvrige landbrugsarealer kan dyrkes som hidtil". Udsigtshæmmende afgrøder er et begreb, som i sig selv ikke er knyttet til, hvilken udsigt, der er tale om. Flerårige udsigtshæmmende afgrøder er hidtil blevet tilladt på dispensation, når de ikke var i strid med landskabsfredningens formål. F.eks. et lille uddrag af dispensationen fra 2020: - At plante et højst 2 m højt brombærhegn af ikke-invasiv art og uden opstandere, idet der må plantes tre hegn hver med en længde af 18 m langs med markvejen ved matr.nr. 14c, og idet hegnet skal begynde mindst 10 m fra offentlig vej, og at der mellem hvert hegn er et rum på 5-8 m, sådan at forbikørende fortsat har mulighed for at iagttage det fredede bakkelandskab.
§ 4 Arealernes drift og anvendelse	Natura 2000: Stk. 8. Der må ikke tilskudsfores på beskyttede naturarealer og arealer, der ekstensiveres permanent. Der må heller ikke tilskudsfores på arealer, der er samhegnede med enten beskyttede naturområder eller arealer, der ekstensiveres permanent. Dog kan plejemyndigheden i særlige tilfælde, og efter konkret vurdering, undtagelsesvist tillade tilskudsfoeding.	Stk. 8. Skal udgå.
§ 6 Faste konstruktioner og anlæg	Stk. 10. Nye stier må anlægges i overensstemmelse med fredningskortet. Herudover kan nye stier anlægges efter nærmere aftale med plejemyndigheden.	Teksten "Herudover kan nye stier anlægges efter nærmere aftale med plejemyndigheden" skal slettes. På baggrund af teksten kan kommunen jo anlægge stier hvor de ønsker uden accept fra lodsejeren.

Ændringer til fredningsbestemmelser

Fredningsbestemmelser		
Paragraf	Stk	Kommentar
§ 8 Offentlighedens adgang	Stk. 3. På de på fredningstidspunktet offentligt tilgængelige arealer må hegn ikke begrænse offentlighedens mulighed for fladefærdsel. Er arealet hegnet skal det være forsynet med stenter, klaplåger eller lignende. Tilsynsmyndigheden kan kræve uvane dyr fjernet fra arealer med offentlig adgang, jf. fredningskortet.	Stk. 3. Skal udgå.
§ 8 Offentlighedens adgang	Stk. 4. Eksisterende stier, som vist med særlig signatur på fredningskortet, må ikke nedlægges. Fredningsnævnet kan godkende, at stiers, vejes og markvejes nuværende tracé kan ændres, hvis den samlede stiforbindelse gennem landskabet ikke afbrydes, og offentlighedens mulighed for at opleve det fredede område ikke forringes.	Det kan påvises at stierne har haft store konsekvenser for naturen. Disse stier bør nedlægges.
§ 8 Offentlighedens adgang	Stk. 5. Der udlægges nye stier som vist med særlig signatur på fredningskortet. Stierne kan etableres som trampespor eller slåede 1,5 meter brede stier. Plejemyndigheden skal inden for 2 år efter fredningens gennemførelse have etableret de på kortet viste nye stier. Yderligere stier kan etableres efter aftale med lodsejeren.	Teksten "Yderligere stier kan etableres efter aftale med lodsejeren" slettes. Lodsejerne har gjort opmærksom på at de ikke ønsker flere stier samt foreslået et alternativt stisystem.

Ændringer til fredningsbestemmelser

Fredningsbestemmelser		
Paragraf	Stk	Kommentar
§ 8 Offentlighedens adgang	Stk. 6. Hvor adgang til de på fredningskortet udpegede stier forhindres ved hegning af hensyn til græssende husdyr, skal stierne holdes åbne og tilgængelige for offentligheden med stenter, klaplåger, færister eller lignende.	Stk. 6 bør udgå.
§ 9 Naturpleje og naturgenopretning	Stk. 2. Arter der er angivet på Naturstyrelsens Sortliste som invasive, samt problemarter som Gyvel, bekæmpes helt eller delvist (Gyvel) over alt inden for fredningsområdet. Hvis lodsejer ikke foretager nødvendig bekæmpelse, gennemfører plejemyndigheden så vidt muligt den fornødne bekæmpelse. Plejemyndigheden bekæmper dog ikke invasive arter som forekommer i private haver.	Hvis lodsejer ikke foretager nødvendig bekæmpelse, gennemfører plejemyndigheden så vidt muligt den fornødne bekæmpelse. Teksten: "så vidt muligt" skal slettes. På baggrund af nuværende formulering kan kommunen jo gøre hvad der passer dem. Hvis ikke det udgår kan det have store konsekvenser for landskabet og naturen. Herudover lever det jo ikke op til formålet med fredningen.
§ 9 Naturpleje og naturgenopretning	Stk. 4. På længere sigt er fredningen ikke til hinder for plejetiltag, der genopretter en selvforvaltende natur med fri dynamik og naturlige processer (rewilding) efter en samlet plan og fredningsnævnets dispensation.	Stk. 4. Udgår skal slettes

Ændringer til fredningsbestemmelser

Fredningsbestemmelser		
Paragraf	Stk	Kommentar
§ 10 Plejemyndigheden	Stk. 4. En plejeplan kan fx indeholde foranstaltninger som; - afgræsning, høslæt m.v. med henblik på at sikre naturtyper og arter gunstig bevaringsstatus samt at områderne i det væsentlige holdes lysåbne, - sikrer, at eksisterende beplantning kan fjernes, nedskæres m.v., - betyder, at der kan etableres mindre anlægsarbejder, herunder etablering af primitive publikumsforanstaltninger, fx borde, bænke, affaldskurve og mindre informationstavler, samt opsætning af sædvanlige husdyrhegn og læskure til dyr, - sikrer muligheden for eventuelle detailændringer i almenhedens adgangsret.	Teksten "sikrer muligheden for eventuelle detailændringer i almenhedens adgangsret" skal ændres til "sikrer muligheden for eventuelle detailændringer i almenhedens adgangsret efter aftale med lodsejerne". Generelt er stk. 4 elastisk i meter mål. Dvs. kommunen kan indføre hvad som helst, hvilket har konsekvenser for muligheden for at beregne erstatningen.
§ 10 Plejemyndigheden	Stk. 7. Grundejere, forpagtere og Danmarks Naturfredningsforening skal gives mulighed for at udtale sig om forslag til plejeplaner.	Hvorfor skal Dansk Naturfredningsforening have mulighed for at kommentere plejeplaner? Dansk Naturfredningsforening bør fjernes som en af parterne, idet plejeplaner er et anliggende mellem kommunen og lodsejerne jf. Natura 2000.
§ 10 Plejemyndigheden	Stk. 8. Hvis der er uenighed om indholdet af en plejeplan, forelægges de specifikke uenigheder for Fredningsnævnet til afgørelse, jf. den til enhver tid gældende bekendtgørelse om pleje af fredede arealer og tilsyn, for tiden bekendtgørelse nr. 924 af 27. juni 2016.	Hvem afgør om der er en uenighed? Hvordan vægtes udtalelser fra parterne?
§ 10 Plejemyndigheden	Stk. 9. Plejemyndigheden har ret til efter forudgående drøftelse med ejeren at udføre natur- og landskabspleje på privatejede arealer til opfyldelse af fredningens formål, jf. ovennævnte plejebekendtgørelse.	Teksten "Plejemyndigheden har ret til efter forudgående drøftelse med ejeren" ændres til "Plejemyndigheden har ret til efter forudgående aftale med ejeren". Dette for at skabe en balance og sammenhæng med hvad der står i stk. 7 og stk 8

Udokumenterede udsagn

Nummer	Udsagn
1	<p>I statens Natura 2000-basisanalyse (2022-2027) er selve Disbjerg kortlagt med tilstanden "høj" for den del, der er kalkoverdrev, mens de dele, der er surt overdrev, har tilstanden "god". Omkring Disbjerg ligger et kildevæld med tilstanden "høj" og surt overdrev med islæt af hede med tilstanden "god". Kildevældet rummer den ene af landets to bestande af orkidéen Tæt blomstret Trådspore. På trods af tilstanden "god" på naboarealerne til Disbjerg, er det tydeligt, at græsningen i kombination med brakpudsning betyder, at langt størstedelen af planterne ikke når at sætte blomster og frø, hvilket er til stor ugunst for de truede og andre sjældnere sommerfugle, der lever i området. På andre naboarealer til Disbjerg, er det intensiv græsning i kombination med tilskuds fodring, som forhindrer, at arealerne udvikler sig til natur.</p> <p>Påstand: På trods af tilstanden "god" på naboarealerne til Disbjerg, er det tydeligt, at græsningen i kombination med brakpudsning betyder, at langt størstedelen af planterne ikke når at sætte blomster og frø, hvilket er til stor ugunst for de truede og andre sjældnere sommerfugle, der lever i området.</p> <p>Fredningsnævnet skal sikre at kommunen dokumenterer påstanden?</p>
2	<p>Miljøstyrelsens basisanalyser viser desuden, at arealet med habitatnatur kun er steget ganske lidt i den forudgående 10-årige periode, hvor Natura 2000-planerne har eksisteret, på trods af fokus på støtteordninger, der skulle understøtte målene med planerne.</p> <p>Påstand: Kommunen påstår med henvisning til Miljøstyrelsens basisanalyse at dette er et problem.</p> <p>Fredningsnævnet skal sikre at kommunen dokumenterer hvorfor dette er et problem set i lyset af nuværende status på arealerne?</p>

Udokumenterede udsagn

Fredningsbestemmelser		
Paragraf	Stk	Kommentar
3	<p>Friluftsliv og offentlig adgang</p> <p>Skamlebæksetten ligger mellem tæt bebyggede sommerhusområder. Derfor har området stor betydning for friluftslivet. Sammenhængen med Veddinge Bakker foregår primært ad offentlige veje, som ikke er egnede til, at man færdes til fods. Dels er vejene smalle, dels er de snoede og kuperede, hvilket giver dårlige oversigtsforhold.</p> <p>Der er derfor behov for et sammenhængende varigt stisystem, der kan sikre, at gående kan færdes sikkert mellem de markante udsigtspunkter og naturområder, herunder Bollinge Bakke, Disbjerg og kysten.</p> <p>Påstand: Kommunen påstår at offentlige veje ikke kan udbygges/tilpasses således at de er sikre og at der derfor er behov for et sammenhængende varigt stisystem.</p> <p>Fredningsnævnet skal sikre at kommunen dokumenterer påstanden.</p>	
4	<p>Et af de store problemer i området er intensiv græsning, nogle gange i kombination med slåning, særligt om sommeren. Tilskuds fodring er også problematisk i området. Den intensive drift betyder, at mange blomsterplanter ikke når at sætte blomster og udvikle frø, og fødegrundlaget for en række rødlistede arter, ikke mindst sommerfugle og andre blomstersøgende insekter, forsvinder. Der er derfor brug for en naturpleje, der tilgodeser flere hensyn, som ikke nødvendigvis udelukker "frimærkepleje", og som vil sikre og øge biodiversiteten.</p> <p>Påstand: Kommunen skriver at: Et af de store problemer i området er intensiv græsning, nogle gange i kombination med slåning, særligt om sommeren. Tilskuds fodring er også problematisk i området. Den intensive drift betyder, at mange blomsterplanter ikke når at sætte blomster og udvikle frø, og fødegrundlaget for en række rødlistede arter, ikke mindst sommerfugle og andre blomstersøgende insekter, forsvinder.</p> <p>Fredningsnævnet skal sikre at kommunen dokumenterer hvilke arealer der slås om sommeren påstanden?</p> <p>Fredningsnævnet skal sikre at kommunen dokumenterer hvilke arealer der tilskuds fodres på samt hvor mange kg gødning dette tilfører arealerne</p>	

Uklare og manglende definitioner

Afsnit	Side	Paragraf	Begreb
5	26	1	Naturværdier
5	26	1	Landskabelige værdier
5	26	1	Geologiske interesser
5	26	1	Rekreative kvaliteter
5	26	1	Grundlag for naturpleje
5	26	1	Gunstig bevaringsstatus
5	26	3	Tilstand/Tilstandsændring
5	27	4	Græsningstryk
5	27	4	Tilskudsfordres
5	27	4	Plejemyndighed
5	30	9	Selvforvaltende natur
5	31	10	Plejeplan

Foreningen har kontaktet fredningsnævnet flere gange med henblik på, at de sørgede for svar fra kommunen på uklare og manglende definitioner i fredningsforslaget.

Foreningen har ikke modtaget noget svar fra fredningsnævnet og kommunen.

Afklarende spørgsmål

Afsnit	Side	Afklaring
1	5	Ret til genopdyrkning - hvilke arealer og hvor mange HA drejer det sig om?
1	5	Skamlebæksletten - hvorfor har kommunen ikke sikret gennemførelse af plejetiltag, arealet er et Natura 2000 areal?
1	6	Mulighederne for at opleve og færdes i området er, bortset fra selve Disbjerg og stierne på Skamlebæksletten, meget dårlige. Hvorfor er de dårlige og hvilken adgang er der i dag?
3	10	I den gældende Natura 2000-plan for området "Natura 2000-plan 2016-2021 Sejerø Bugt, Saltbæk Vig, Bjergene, Diesebjerg og Bollinge Bakker" fremgår det, at den overordnede målsætning for området bl.a. er, at "Der med tiden i flere områder dannes store sammenhængende overdrevslandskaber præget af ekstensiv afgræsning uden brug af gødning og sprøjtemidler" og "der i flere områder udvikles større, sammenhængende, lysåbne klit- og overdrevsarealer med stor rigdom af dyr og planter, som er tilpasset disse naturtyper". Er dette i overensstemmelse med Statens Natura 2000 plan?
3	10	Det fremgår også af Natura 2000-planens områdespecifikke retningslinjer, at der skal sikres sammenhæng mellem forekomster af overdrev med henblik på at gøre arealet mere robust overfor pludselige hændelser (f.eks. ekstreme vejrforhold), klimaændringer, for at mindske randpåvirkninger fra omkringliggende landbrugsarealer samt for at bidrage til etablering af større driftsenheder. Hvor er der en ikke sammenhæng mellem forekomster af overdrev? Hvad menes der med større driftsenheder og hvorledes etableres disse?

Foreningen har kontaktet fredningsnævnet flere gange med henblik på, at de sørgede for svar fra kommunen på manglende afklaringer i fredningsforslaget. Foreningen har ikke modtaget noget svar fra fredningsnævnet og kommunen.

Fredningsforslaget – afklarende spørgsmål:

Afklarende spørgsmål

Afsnit	Side	Afklaring
3	10	<p>Desuden fremgår det af den gældende Natura 2000-plan, at "tørre heder (4030) og tørre kalksandoverdrev (6120) i den kontinentale region samt kalkoverdrev (6210), sure overdrev (6230), aktive højmoser (7110) og rigkær (7230) på nationalt og regionalt niveau har haft en stor tilbagegang, og i Danmarks afrapportering til EU, vurderes naturtypernes bevaringsstatus at være ugunstig. De nævnte naturtyper er derfor opført som truede naturtyper. Der vil derfor blive gjort en indsats for at øge arealet med forekomst af disse naturtyper". Væsentlige forekomster af både tørre heder (4030), kalkoverdrev (6210) og sure overdrev (6230) findes i det område, der her foreslås fredet.</p> <p>Hvad er nuværende status i fredningsområdet og hvor mange HA drejer det sig om?</p>
3	10	<p>Fredningen får til formål at bevare og forbedre naturværdierne i området, herunder at medvirke til at sikre gunstig bevaringsstatus for udpegningsgrundlaget for Natura 2000- området. Fredningen vil derfor direkte understøtte målsætningerne i Natura 2000-planen blandt andet gennem en permanent ekstensivering af landbrugsarealer med en genopdyrkningsret med det formål at skabe store robuste sammenhængende overdrevsområder (6210 og 6230), en videreudvikling af eksisterende naturområder samt gennem et jagtforbud på Skamlebæksletten og kysten ud for denne</p> <p>Hvor er der ikke en gunstig bevaringsstatus og hvor mange HA drejer det sig om? Hvilke arealer er der genopdyrkningsret på og hvor mange HA drejer det sig om?</p>
3	12	<p>Arealerne driftshistorie er forskellig, og mange af overdrevene bærer endnu præg af, at jorden tidligere har været udnyttet langt mere intensivt, og at der er blevet tilført gødning. Græsningen er mange steder meget intensiv, eller også mangler driften helt, hvilket betyder, at disse overdrev er præget af tilgroning, bl.a. med Gyvel.</p> <p>Hvilke arealer er der blevet tilført gødning på? Hvor er græsningen meget intensiv og hvor mange HA drejer det sig om? Hvor mangler driften helt og hvor mange HA drejer det sig om?</p>

Afklarende spørgsmål

Afsnit	Side	Afklaring
3	12	<p>Mange af overdrevene rummer stadig store naturmæssige værdier og indeholder plantearter, som er ualmindelige eller egentligt sjældne. Det gælder blandt andet selve Disbjerg, som aldrig har været opdyrket, og som er levested for sjældne dagsommerfugle som spættet bredpande, fransk bredpande (eneste lokalitet i DK uden for Kalundborg kommune), markperlemorsommerfugl og guldhale. Senest i 2019 fandtes også dukatsommerfugl og violetrandet ildfugl, men de kunne ikke findes i 2020 og er måske forsvundet. Disbjerg er/var det sidste sted i Vestsjælland med en bestand af violetrandet ildfugl.</p> <p>Kan klimaændringer have konsekvenser for status på tilstanden for sommerfugle?</p> <p>Kan turisme og fri flade færdsel på Disbjerg og for den sags skyld Skamlebæksletten have betydning for status på tilstanden?</p>

Afklarende spørgsmål

Afsnit	Side	Afklaring
3	13	<p>Omkring overdrevene ligger en række arealer, der i en kortere eller længere årrække har ligget hen med græs. De offentlige støtteordninger, først MVJ og siden forskellige miljøstøtteordninger har i vid udstrækning været benyttet i disse mest bakkede dele af landskabet. Det har betydet, at biodiversiteten på mange arealer er høj, men også at den qua reglerne om ret til genopdyrkning ikke er tilstrækkeligt beskyttet. Ved at beskytte disse områder for fremtiden sikres det, at man inden for fredningen kan skabe store sammenhængende og robuste overdrevsområder. Dette er helt afgørende for at standse tilbagegangen i biodiversiteten i området.</p> <p>Hvor er der genopdyrkningsret og hvor mange HA drejer det sig om?</p>
3	13	<p>I statens Natura 2000-basisanalyse (2022-2027) er selve Disbjerg kortlagt med tilstanden "høj" for den del, der er kalkoverdrev, mens de dele, der er surt overdrev, har tilstanden "god". Omkring Disbjerg ligger et kildevæld med tilstanden "høj" og surt overdrev med islæt af hede med tilstanden "god". Kildevældet rummer den ene af landets to bestande af orkidéen Tæt blomstret Trådspore. På trods af tilstanden "god" på naboarealerne til Disbjerg, er det tydeligt, at græsningen i kombination med brakpudsning betyder, at langt størstedelen af planterne ikke når at sætte blomster og frø, hvilket er til stor ugunst for de truede og andre sjældnere sommerfugle, der lever i området. På andre naboarealer til Disbjerg, er det intensiv græsning i kombination med tilskudsfordring, som forhindrer, at arealerne udvikler sig til natur.</p> <p>Hvilke arealer drejer det sig om og hvor mange HA drejer det sig om?</p>

Afklarende spørgsmål

Afsnit	Side	Afklaring
3	13	Miljøstyrelsens basisanalyser viser desuden, at arealet med habitatnatur kun er steget ganske lidt i den forudgående 10-årige periode, hvor Natura 2000-planerne har eksisteret, på trods af fokus på støtteordninger, der skulle understøtte målene med planerne. Se nedenstående kort med Miljøstyrelsens kortlægning af habitatnatur. Hvad er status på de enkelte Natura 2000 arealer og hvordan har det udviklet sig?
3	18	Store sammenhængende naturarealer sikrer robusthed og er nødvendige for at understøtte bestandene af områdets sjældne og truede arter, hvoraf flere er i tilbagegang, og generelt for at sikre naturværdierne på lang sigt. Hvor er der ikke store sammenhængende robuste naturarealer?
3	19	Friluftsliv og offentlig adgang. Skamlebæksletten ligger mellem tæt bebyggede sommerhusområder. Derfor har området stor betydning for friluftslivet. Sammenhængen med Veddinge Bakker foregår primært ad offentlige veje, som ikke er egnede til, at man færdes til fods. Dels er vejene smalle, dels er de snoede og kuperede, hvilket giver dårlige oversigtsforhold. Der er derfor behov for et sammenhængende varigt stisystem, der kan sikre, at gående kan færdes sikkert mellem de markante udsigtspunkter og naturområder, herunder Bollinge Bakke, Disbjerg og kysten. Hvorfor kan dette ikke sikres gennem anvendelse af nuværende veje og stier?

Afklarende spørgsmål

Afsnit	Side	Afklaring
3	20	<p>Offentlighedens adgang ad veje og stier i det åbne land og på udyrkede arealer reguleres i dag af naturbeskyttelseslovens § 24 og 26 (Lovbekendtgørelse nr. 240 af 13. marts 2019). Således er der i dag offentlig adgang på Skamlebæksletten og Bollinge Bakke, selvom arealerne er privatejede. Det er imidlertid lovligt at hegne sådanne private arealer, hvis der sættes dyr på. Sker det, kan en lodsejer hindre adgangen for offentligheden. Både Skamlebæksletten og Bollinge Bakke udgør nøglelokaliteter for sommerhusejere, borgere, turister og andre, der ønsker at opleve naturområderne og udsigten over de storslåede landskaber. Med fredningen lægges der derfor op til at sikre offentlighedens adgang til Skamlebæksletten og Bollinge Bakke fremover, uanset om arealerne er hegnede pga. græsning og uanset fremtidige ejerforhold.</p> <p>Ved hegning med henblik på naturpleje, skal der sikres adgang for offentligheden til arealerne med stenter, låger og lignende.</p> <p>Hvad betyder og hvad er konsekvenserne af den sidste sætning: Ved hegning med henblik på naturpleje, skal der sikres adgang for offentligheden til arealerne med stenter, låger og lignende.</p>

Afklarende spørgsmål

Afsnit	Side	Afklaring
3	21	<p>Det er formålet med fredningen at beskytte og forbedre området natur- og landskabsværdier samt rekreative interesser. Derfor er der behov for at sikre en pleje, der forbedrer disse værdier. Både naturplejen og landskabsplejen skal fastsættes i en samlet og langsigtet plejeplan for hele området, der revideres med jævne mellemrum. Plejetiltagene kan være tynding og rydning af bevoksninger, der hindrer ind- og udsyn til forskellige landskabselementer, og det kan være tiltag som rydning, græsning – særligt helårsgræsning uden tilskudsfodring, høslæt, afbrænding og bekæmpelse af invasive arter til forbedring af naturværdierne.</p> <p>Hvad er nuværende status på arealerne og på hvilke arealer er der brug for pleje og hvor mange HA drejer det sig om?</p>
3	21	<p>Naturplejen skal tilgodesee både naturtyperne og de rødlistede arter og andre sårbare dyre- og plantearter, og i de områder, der ligger inden for Natura 2000, skal plejen understøtte Natura 2000-planens målsætning.</p> <p>På hvilke arealer tilgodeser den nuværende naturpleje ikke naturtyperne og rødliste arterne og hvor mange HA drejer det sig om?</p>

Afklarende spørgsmål

Afsnit	Side	Afklaring
3	21	<p>Et af de store problemer i området er intensiv græsning, nogle gange i kombination med slåning, særligt om sommeren. Tilskuds fodring er også problematisk i området. Den intensive drift betyder, at mange blomsterplanter ikke når at sætte blomster og udvikle frø, og fødegrundlaget for en række rødlistede arter, ikke mindst sommerfugle og andre blomstersøgende insekter, forsvinder. Der er derfor brug for en naturpleje, der tilgodeser flere hensyn, som ikke nødvendigvis udelukker "frimærkepleje", og som vil sikre og øge biodiversiteten.</p> <p>På hvilke arealer er der intensiv græsning og hvor mange HA drejer det sig om? Hvilke arealer slås om sommeren og hvor mange HA drejer det sig om? Tilskuds fodring - hvor meget gødning tilføres, på hvilke arealer og hvor mange HA drejer det sig om?</p>
3	22	<p>Rydning af vedopvækst i tilgroede lysåbne naturtyper skaber bedre forhold for de lyskrævende arter. Hvor er der behov for dette og hvor mange HA drejer det sig om?</p>
3	23	<p>I den del af fredningsområdet, som også er Natura 2000, skal naturplejen medvirke til at skabe gunstig bevaringsstatus for de naturtyper og arter, som området er udpeget for at beskytte, f.eks. naturtypen hede. Afbrænding af hedearealer til foryngelse af Hedelyng kan derfor være et oplagt naturplejeredskab. Hvor er der ikke en gunstig bevaringsstatus og hvor mange HA drejer det sig om?</p>

Afklarende spørgsmål

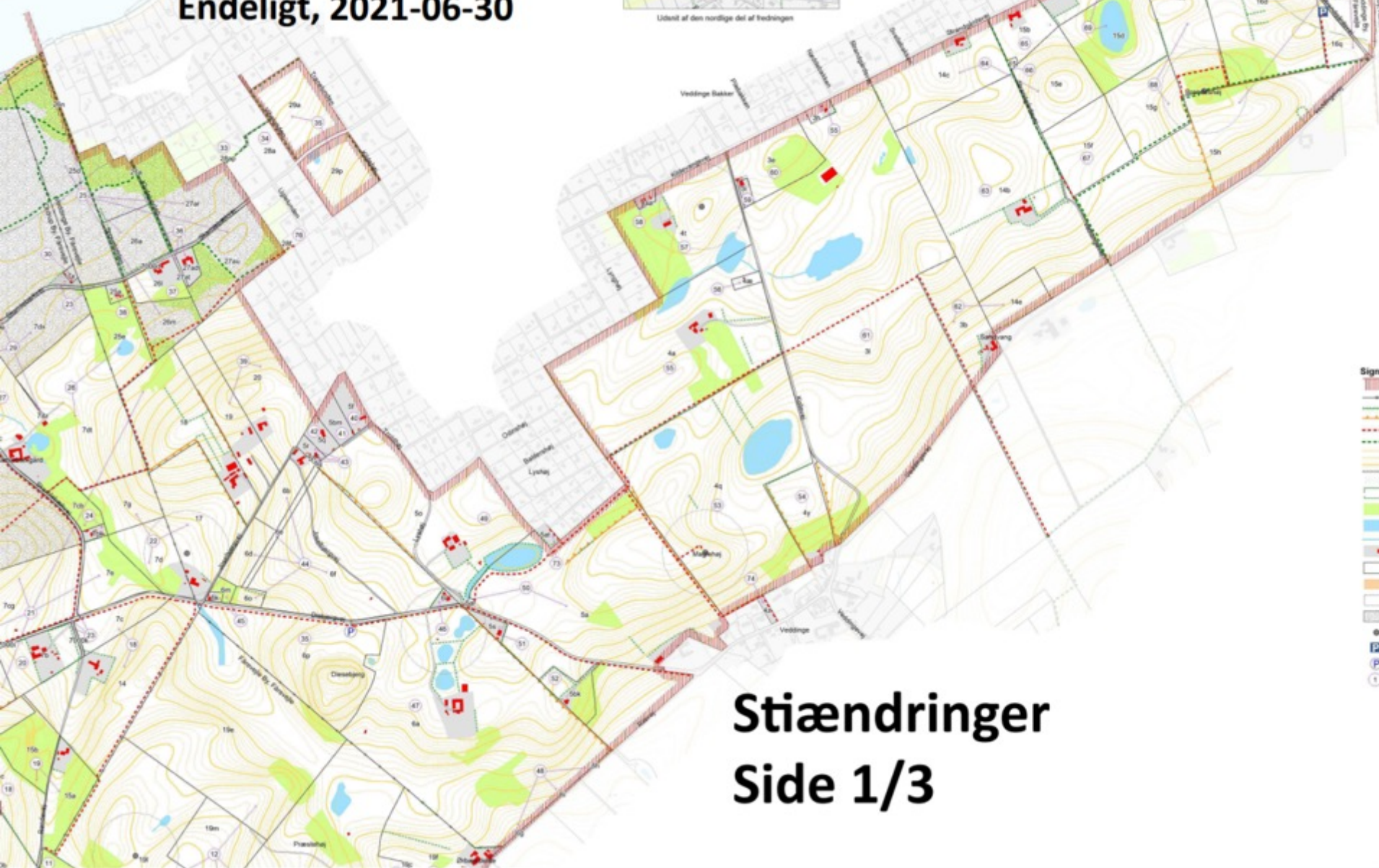
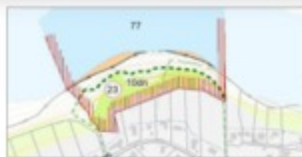
Afsnit	Side	Afklaring
3	23	<p>Invasive arter, eller arter, der opfører sig invasivt, er et stort problem i flere dele af fredningsområdet. Således er en stor del af sletten omkring Skamlebæk Radiostation tilgroet med især Gyvel og Draphavre, efter at området gennem flere år har ligget uoplejet hen.</p> <p>Resultatet er, at de arter, der er karakteristiske for hede og overdrev er fortrængt og både dyre- og plantelivet er gradvist blevet fattigere gennem årene. Forskellige tiltag er gennemført de seneste år med fokus på pleje, men der er behov for en langsigtet plejeplan. Især på slettens vestlige del er der også flere områder med bevoksninger af Rynket Rose.</p> <p>Hvad har kommunen bidraget med ud over tiltag på Skamlebæksletten de sidste 2 år ifm bekæmpelse af invasive arter?</p> <p>Hvor mange HA og hvad har omkostningerne været?</p>
Bilag 6	54	<p>Bilag 6</p> <p>Myndighedsskema – bilag til fredningsnævnets screeningsafgørelse efter miljøvurderingslovens § 10.</p> <p>Hvilke forudsætninger er der lagt til grund for besvarelsen af spørgsmålene i skemaet?</p> <p>Er en af forudsætningerne, at der er penge til at finansiere den løbende vedligeholdelse?</p>
Bilag 6	55	<p>Sendes i høring hos Miljøstyrelsen og andre berørte myndigheder.</p> <p>Hvilke andre myndigheder?</p>

Stisystem ændringer

Nedenfor vises stisystem ændringer over en 3 måneders periode. Første billede viser stisystemet i fredningsforslaget. Andet og tredje billede viser to tidligere versioner af stisystemet, dels forud for kommunens dialogmøde d. 25. maj 2021 med lodsejerne, og dels den oprindelige version af stisystemet.

1.000

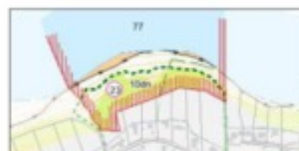
Udsnit af Fredningskort Endeligt, 2021-06-30

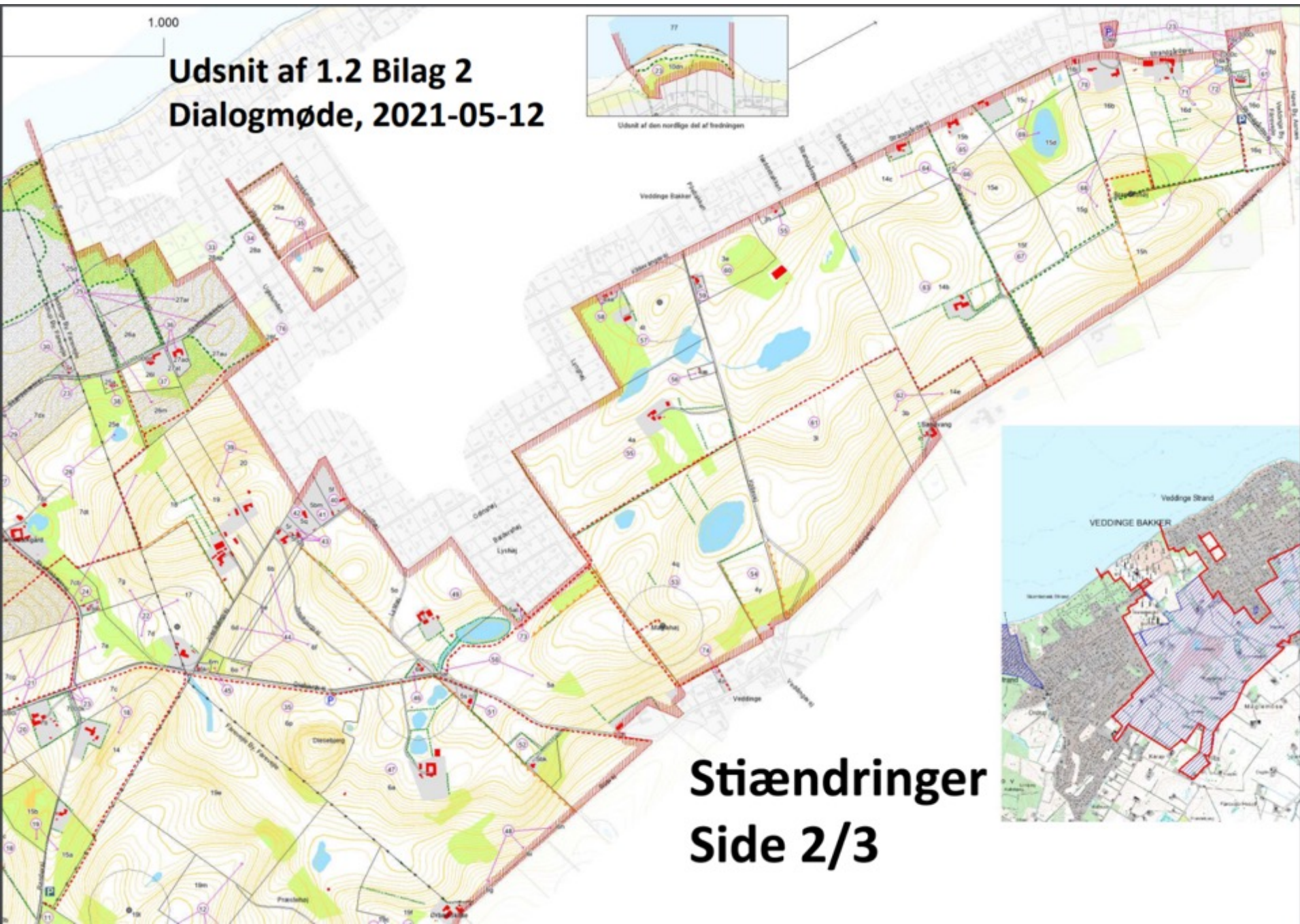
Stiændringer Side 1/3

1.000

Udsnit af 1.2 Bilag 2 Dialogmøde, 2021-05-12

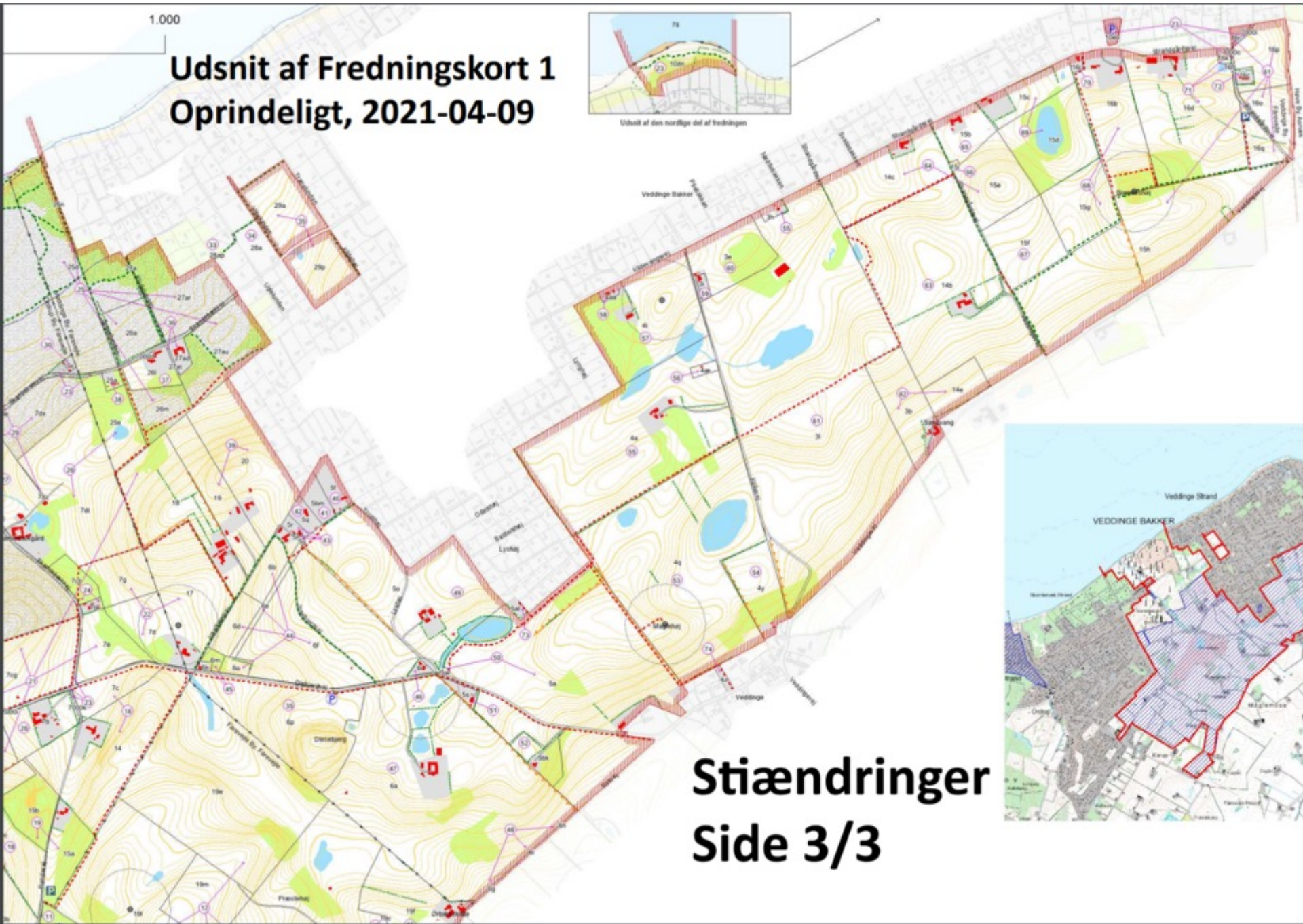
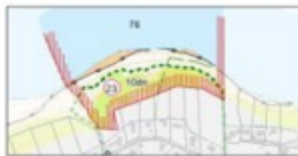
Udsnit af den nordlige del af beplantningen

Stiændringer Side 2/3

1.000

Udsnit af Fredningskort 1 Oprindeligt, 2021-04-09

Stiændringer Side 3/3

INDSIGELSE

mod

Forslag om fredning af Veddinge Bakker og Skamlebæksletten
fremsat af Odsherred Kommune og Danmarks Naturfredningsforening

Indgivet af Foreningen

Fællesskabet for Veddinge Bakker

November 2021